

ÅRSREDOVISNING

Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag(publ)

2021

Finansiella rapporter

Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning	12
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15

Noter

Not 1	Redovisningsprinciper	16
Not 2	Upplysningar om risker	27
Not 3	Premieinkomst	38
Not 4	Övriga tekniska intäkter	38
Not 5	Intäkter från avtal med kunder	38
Not 6	Utbetalda försäkringsersättningar	39
Not 7	Driftkostnader	39
Not 8	Kapitalavkastning, intäkter	40
Not 9	Orealiserade vinster på placeringstillgångar	40
Not 10	Kapitalavkastning, kostnader	40
Not 11	Orealiserade förluster på placeringstillgångar	40
Not 12	Nettoresultat per kategori av finansiella instrument	41
Not 13	Bokslutsdispositioner	42
Not 14	Skatt på årets resultat	42
Not 15	Andra immateriella tillgångar	43
Not 16	Aktier och andelar	43
Not 17	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	43
Not 18	Fondförsäkringstillgångar	44
Not 19	Finansiella tillgångar och skulder	44
Not 20	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	47
Not 21	Övriga fordringar	48
Not 22	Förändringar i eget kapital	48
Not 23	Aktiekapital	48
Not 24	Disposition av företagets vinst eller förlust	48
Not 25	Oreglerade skador	48
Not 26	Fondförsäkringsåtaganden	49
Not 27	Pensioner och liknande förpliktelser	49
Not 28	Övriga skulder	49
Not 29	Uppskjuten skatt	50
Not 30	Ställda säkerheter	50
Not 31	Eventualförpliktelser	50
Not 32	Upplysningar om närstående	51
Not 33	Medelantal anställda samt löner och ersättningar	55
Not 34	Tvister	59
Not 35	Väsentliga händelser efter balansdagen	60
Not 36	Effekter av ändrade redovisningsprinciper	61
	Årsredovisningens undertecknande	62
	Definitioner och begrepp	63
	Bolagsbenämningar	66

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören (vd) för Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam LO Fondförsäkring) med organisationsnummer 516401-6619 avger härmed årsredovisning för 2021, företagets 22:e verksamhetsår.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

Folksam LO Fondförsäkring ägs till 51 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv), organisationsnummer 502006-1585, och till 49 procent av LOs Försäkringshandelsbolag, organisationsnummer 969655-5870. Folksam Liv är moderföretag i en koncern där Folksam LO Fondförsäkring ingår som dotterföretag i den legala strukturen. Folksam Liv tillämpar från och med 31 december 2021 lagbegränsad IFRS i sin koncernredovisning vilket innebär att Folksam LO Fondförsäkring konsolideras med förvärvsmetoden i moderföretagets koncernredovisning. Tidigare tillämpades full IFRS i koncernredovisningen vilket i stället innebar att Folksam LO Fondförsäkring klassificerades som ett intresseföretag. I Not 32 "Upplysningar om närstående", ges en detaljerad beskrivning av Folksam och de relationer som finns mellan de ingående företagen.

Verksamhet

Folksam LO Fondförsäkrings kärnverksamhet är att erbjuda fondförsäkring för kollektivavtalad tjänstepension. Företagets uppgift inom ramen för detta är att bedriva försäkringsrörelse med anknytning till värdepappersfonder. Verksamheten är helt inriktad mot marknaden för kollektivavtalade tjänstepensioner och har i huvudsak omfattat administration och förvaltning av pensionsmedel, som avsätts enligt pensionsöverenskommelser mellan parter på arbetsmarknaden.

Väsentliga händelser under året

Coronapandemin

Även under 2021 satte pandemin avtryck hos svenskarna och i samhället i form av restriktioner av olika slag, även om vissa lättnader kom under senvåren. Under våren deltog Folksamgruppen tillsammans med näringslivet i möten arrangerade av landshövdingen i Stockholms län. Syfte var att belysa den roll som näringslivet har för att förhindra smittspridning. Företaget har under hela pandemin noga följt utvecklingen och konsekvent anpassat verksamheten utefter de restriktioner och råd från myndigheter som har gällt. Under 2021 har Folksam LO Fondförsäkring deltagit i Beredskapslyftet, där anställda med relevant sjukvårdsbakgrund kan få tjänstledighet med full lön för att avlasta vården inom Region Stockholm.

Under hösten påbörjades en stegvis återgång till arbete på kontoren, vilket välkomnades av många medarbetare. Då smittspridningen ökade och efter att myndigheterna i december gått ut med skärpta restriktioner, fick det till följd att medarbetare återigen uppmanades att så långt det är möjligt arbeta hemifrån. Företaget har under pandemin erbjudit alla medarbetare att låna kontorsutrustning för att underlätta arbete hemifrån. Med omtanke om de medarbetare som behöver utföra arbete från kontoren har vi utökat städning, tillhandahållit handsprit, munskydd och uppmanat till att hålla avstånd.

Lika som för år 2020 har Folksam LO Fondförsäkring inte ansökt om omställningsstöd relaterat till Covid-19 under 2021. Företaget fortsätter att noggrant följa utvecklingen.

Försäljningen har påverkats av coronapandemin som förhindrat företagets kundrådgivare att genomföra arbetsplatsbesök. Folksam LO Fondförsäkring har arbetat aktivt med att förbättra de digitala verktygen för att möjliggöra kundmöten på bästa sätt under omständigheterna som rått men inte uppnått önskat resultat. Fokus under 2022 kommer att vara på den interna försäljningsorganisationen och som ett led i detta förstärker företaget den egna organisationen för att uppnå budgeterade försäljningsmål.

Verksamhet och affär

Den svaga försäljningen har medfört att inflyttar av försäkringar ligger på en lägre nivå än önskvärt samt även att antalet premiebetalande kunder minskat. Utflyttar från företaget har ökat och merparten av utflyttarna går till banksektorn.

Folksam LO Fondförsäkring har under det första kvartalet genomfört en översyn av antagandena för tilldelning av arvsvinst med syfte att anpassa antagandena till livslängden i beståndet.

I samband med att Folksam LO Fondförsäkring har migrerat till Lumer Core har felaktiga rabatter lagts in i systemet för vissa av fonderna. Detta har medfört att det funnits kunder som inte fått den rabatt som företaget beslutat om. Händelsen har utretts och kunderna har kompenseras för den uteblivna rabatten under innevarande år. Eventuellt behov av att kompensera försäkringar som var utflyttade före incidenten kommer att utredas under 2022.

Enligt Risk & Försäkrings jämförelse av 13 fondförsäkringsbolag, från augusti 2021, har Folksam LO Fondförsäkrings avkastning vuxit mest på både 10 och 15 års sikt. Ett viktigt kvitto på att ett hållbart fondurval också ger god avkastning över tid. Folksam LO Fondförsäkrings mål är att kapitalavkastningen ska ligga i topp för enskilt år samt för 5, 10 och 15 år, vilket företaget har lyckats med de senaste åren.

Under året har Folksam LO Fondförsäkring fortsatt arbetet med att föra över handel av fonder till Allfunds handelsplattform vilket möjliggör en modern och smidig fondhandel. Arbetet med att få in samtliga fonder till plattformen kommer att fortgå även under 2022.

En omviktning i entrélösningen och avveckling av fond slutfördes under februari 2021. Förändringen har genomförts under en längre period med hänsyn till kunders påverkan men även av anledning till att anpassa viktfordelningen i entrélösningen.

För andra gången var det dags att dela ut vårt hållbarhetspris Ledstjärnan. Priset delas ut vartannat år till en person som har gjort väsentlig skillnad för ett mer hållbart arbetsliv för miljön, klimatet, jämlikhet, jämställdhet eller en mer mänsklig arbetsmiljö. Mottagaren ska vara någon som visar vägen och verkligen agerar för att göra skillnad, inte bara för sig själv utan för andra. Annica Falck, Fastighets, utsågs till årets Ledstjärna och belönades med 50 000 kronor.

Folksam LO Fondförsäkring mäter kundens uppfattning av verksamheten genom NKI (nöjd kund index). Företagets kundnöjdhet har legat på en hög stabil nivå de senaste åren och under 2021 var 72 procent av kunderna nöjda eller mycket nöjda med Folksam LO Pension. De bakomliggande orsakerna är flera, men starkt bidragande är att kunderna är väldigt nöjda med kundmötena och tillgängligheten.

Hållbarhet

Folksam LO Fondförsäkring arbetar kontinuerligt med att förbättra företagets hållbarhetsarbete. Som ett led i det har företaget nu tagit fram en klimatstrategi som ställer mer konkreta krav på utvalda fondbolags klimatarbete. FN:s klimatpanel IPCC har slagit fast att för att vi ska kunna begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader så måste utsläppen globalt minst halveras till 2030 och nå nära noll absolut senast 2050. För att vara en del av Folksam LO Fondförsäkrings utbud kräver vi därför att fonderna åtar sig att:

- Ha nettonollutsläpp av växthusgaser från sina investeringar senast 2050
- Senast 2022 ta fram en plan för hur utsläpps målet ska nås samt sätta delmål på max 5 års sikt för att minska utsläppen från sina investeringar
- Årligen rapportera till oss vilka dessa delmål är och vilken progress som skett
- Arbeta aktivt med att påverka bolag till minskade utsläpp samt skyddande och bevarande av viktiga ekosystem

Ett intensivt arbete pågår med att integrera EU:s nya regelverk inom ramen för Sustainable Finance. Eftersom ambitionen med regelverken till stora delar handlar om att göra det lättare för kunderna att fatta mer välinformerade beslut kopplat till hållbara investeringar är avsikten att implementera regelverken på ett så kundvänligt sätt som möjligt. Under året har mycket arbete genomförts bakom kulisserna för att förbereda för de kommande förändringarna. Dessutom har ändringar gjorts på hemsidan och i förköpsinformation för att tydliggöra för kunderna hur företaget främjar hållbara egenskaper i produkter utifrån att Disclosureförordningen (EU-förordning) trätt i kraft. Det här är en omfattande reglering och även om det kan vara lite snårigt stundtals så har regleringen ett mycket bra syfte.

Folksam LO Fondförsäkring arbetar också kontinuerligt med att se över utbudet så att vi kan möta kundernas behov och önskemål om hållbara produkter.

Regelverk

Förberedelser inför beslut om omvandling till tjänstepensionsföretag

Under året har arbete inom Folksam LO Fondförsäkrings interna program pågått med att analysera effekterna av tjänstepensionsregleringen i jämförelse med Solvens II-regelverket. De övergångsregler som företaget hittills tillämpat upphör vid utgången av 2022 varpå företaget måste omvandlas till ett tjänstepensionsföretag eller fullt ut anpassa sig till Solvens-II regelverket.

Arbetet syftar till att ta fram underlag till styrelsens beslut i frågan, vilket väntas under första halvåret 2022. Mer information finns att tillgå under förvaltningsberättelsens avsnitt: *Väsentliga händelser under året: Kommande regelverksförändringar.*

Förändring ledande befattningshavare

Christoffer Jönsson utsågs till ny vd i företaget och tillträdde 11 mars 2021. Christoffer har tidigare haft posten som vice ordförande i Folksam LO Fondförsäkrings styrelse och känner företaget väl. Mia Liblik lämnade uppdraget som vd för Folksam LO Fondförsäkring efter drygt fyra år på posten och kommer istället att driva arbetet kring utvecklingen av Folksam Livs tjänstepensionsverksamhet.

Ekonomisk översikt

Försäljning och marknad

Den 31 december 2021 hade företaget totalt 546 631 (548 130) kunder. Antalet kunder som betalat in premier under året uppgår till 236 339 (247 781).

Antalet avtal inom avtalspension uppgick per den 31 december 2021 till 780 463 (779 756), varav det största avtalet är SAF-LO med 671 251 (670 049) avtal. Övriga avtal är AKAP-KL/KAP-KL med 86 167 (87 278) avtal, ITPK 5 114 (5 283) avtal, PA-KFS 1 357 (1 406) avtal, PA03 4 250 (4 285) avtal, GTP 6 878 (6 146) avtal samt övriga avtal 5 446 (5 309).

Premieinbetalningar och utbetalningar

Folksam LO Fondförsäkring är ett av de största fondförsäkringsföretagen inom kollektivavtalad tjänstepension och under 2021 betalade kunderna in 6 485 (7 272) miljoner kronor i inbetalningar. Inbetalningarna består av inflyttar och premieinbetalningar. Företagets premieinbetalningar minskade med 142 miljoner kronor under verksamhetsåret. Företagets inflyttar minskade med 646 miljoner kronor vilket förklaras av en svagare försäljning. Företagets utbetalningar ökade och uppgick till 2 254 (1 797) miljoner kronor. Ökningen i utbetalningar beror främst på en högre värdeutveckling än föregående år på utbetalat försäkringskapital men också på ett ökat antal avtal som nått pensionsålder. Företagets flyttnetto är negativt och uppgår till på -676 (1 034) miljoner kronor vilket härrör till färre antal inflyttar.

Fondförsäkringstillgångar

Vid årets slut uppgick fondförsäkringstillgångarna för kundernas räkning till 171 711 (135 487) miljoner kronor. Ökningen härrör till den goda värdeutvecklingen på kapitalet. Fondförsäkringstillgångarna har ökat stadigt för försäkringstagarnas räkning de senaste åren och under 2021 nådde kapitalet den högsta nivån i företaget historiskt sett.

Solvens

Solvenskvoten måste överstiga 1, för att solvenskravet ska vara uppfyllt enligt Finansinspektionens krav. Solvenskvoten uppgick till 8,0 (7,7) vilket tyder på att företaget är mycket solvent.

Rabatter

För köp av fondandelar erhåller Folksam LO Fondförsäkring rabatter från respektive fondbolag. Rabatter från fondförvaltare uppgick till 797 (646) miljoner kronor. Ökningen härrörde främst från ett ökat kapital. En stor del av denna rabatt betalas ut till kunder med syftet att kunden erhåller en lägre avgift. Rabatter utbetalda till kund uppgick till 368 (302) miljoner kronor.

Driftskostnader

Driftskostnaderna ökade något under året och uppgick till 112 (106) miljoner kronor. Utvecklingskostnaderna var högre 2020 då migreringen till Lumera Core genomfördes. Till följd av lägre utvecklingskostnad innevarande år minskar aktiveringen jämfört med föregående år. I samband med migrering till Lumera Core gjordes rättningar av avtal där dödsfallsregleringar inte blivit gjorda. Dessa rättningar medförde sänkta driftskostnader 2020.

Resultat

Företaget redovisade ett mycket starkt resultat. Det försäkringstekniska resultatet uppgick till 384 (300) miljoner kronor och företagets totala resultat uppgick till 477 (340) miljoner kronor. Det högre försäkringstekniska resultatet förklaras av högre fondrabatter från fondförvaltare som härrör från ett ökat genomsnittligt kapital. Ökningen av företagets icke-tekniska resultat förklaras av en högre kapitalavkastning på bolagets egna placeringar under innevarande år jämfört med föregående år.

Kapitalförvaltning och kapitalavkastning

Marknadskommentar

Globala räntor avslutade 2021 högre efter ett år av större rörelser på räntemarknaderna. Ränteutvecklingen under året har framför allt drivits av inflationsoro och dess påverkan på global penningpolitik i kombination med pandemins fortsatt osäkra utveckling. Räntor på svenska bostadsobligationer har stigit mer än statsobligationsräntor under året och i synnerhet efter att Riksbanken i november meddelat att man 2022 avser minska sina stödköp av bostadsobligationer. Detta sammantaget resulterade i ett negativt resultat för ett brett svenskt obligationsindex på minus 1,0 procent.

Aktiemarknaden steg kraftigt under året till följd av den starka globala ekonomiska återhämtningen. Utrullning av vaccin mot covid-19 och fortsatta finans- och penningpolitiska stimulanser världen över skapade goda förutsättningar för aktiemarknaden. Börsbolagens förmåga att anpassa sig till stigande kostnadstryck och besvärliga flaskhalsar i leveranskedjor bidrog till överraskande starka kvartalsrapporter där inte minst vinsttillväxten överträffade marknadens förväntningar med råge. Det gjorde också att den generella värderingen (mätt som pris per aktie relativt vinsten innevarande år) på aktiemarknaden gick ner under året trots den kraftiga börsuppgången.

Börsuppgången var i stort sett linjär fram till hösten då orosmoln som förnyad smittspridning, stigande inflation, politisk oro i Kina och USA samt störningar i leveranskedjor skapade en ökad turbulens på aktiemarknaden. Börsfrossan blev dock kortvarig och marknaden återhämtade sig snabbt för att avsluta året på eller nära nya högstanivåer.

Den svenska aktiemarknaden var en av de bättre börserna där bank och verkstadsbolag drev på utvecklingen. Även investeringar i utländska aktier skapade en hög avkastning och här bidrog också en svagare kronkurs positivt till resultatet. Året summerades med en uppgång på närmare 37 procent för den svenska börsen (OMXSB) och närmare 25 procent för den utländska aktiemarknaden.

Kapitalavkastning – egna placeringstillgångar

Folksam LO Fondförsäkrings investeringar avseende egna placeringstillgångar fördelas på olika tillgångsslag och marknader för att nå en viss riskspridning och en god avkastning. Investeringar görs främst i ränte- och aktiefonder.

Folksam LO Fondförsäkring tillämpar ansvarsfull kapitalförvaltning. Detta innebär att samtliga tillgångar förvaltas i fonder och andra tillgångar som tillämpar ett långsiktigt ansvarsfullt perspektiv, avseende såväl etik som miljömässiga hänsyn, utan att göra avkall på avkastningskrav och lämplig risknivå.

Marknadsvärdet på företagens egna placeringstillgångar vid utgången av 2021 uppgick till totalt 2 506 (2 072) miljoner kronor. Av detta var cirka 78 (77) procent placerat i räntebärande placeringar och aktieportföljen stod för cirka 22 (23) procent av det förvaltade kapitalet. Valutaexponering var vid utgången av året cirka 14 (14) procent.

Totalavkastningen för 2021 på företagens egna placeringar blev 6,2 (4,1) procent, motsvarande 133 (77) miljoner kronor. Det som i huvudsak förklarar totalavkastningen är den strategiska tillgångsfördelningen, vilken bland annat styrs av försäkringsättagandenas art och företagens risktolerans. Mot bakgrund av vald tillgångsfördelning förklaras avkastningen främst av en positiv utveckling för aktier.

TOTALAVKASTNINGSTABELL						
Folksam LO Fondförsäkring AB, egna placeringar						
	Tkr Ingående marknadsvärde 2021-01-01	Tkr Utgående marknadsvärde 2021-12-31	Tkr Total- avkastning 2021-12-31	% Total- avkastning 2021-12-31	% Total- avkastning 2020-12-31	% Total- avkastning 2019-12-31
Räntebärande placeringar	1 601 980	1 953 016	-12 964	-0,7	1,9	1,4
Aktier	470 371	552 724	146 353	33,7	12,6	33,2
Summa	2 072 351	2 505 739	133 389	6,2	4,1	8,5

Hållbarhet

Trygghet i en hållbar värld

Folksam LO Fondförsäkrings båda ägare har starka traditioner vad gäller främjandet av en hållbar utveckling och har därför höga ambitioner för Folksam LO Fondförsäkrings hållbarhetsarbete. Visionen, "Våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld", vittnar om den centrala betydelse hållbarhetsarbetet har för den verksamhet som bedrivs.

Folksam LO Fondförsäkring står för schyssta pensioner. Med schyssta pensioner avses låga avgifter, god avkastning över tid och ansvarsfulla placeringar. Folksam LO Fondförsäkring har inte någon egen fondförvaltning, istället väljer företaget ut en kombination av fonder hos externa fondbolag och ställer krav på att fondbolagen påverkar de företag de investerar i till ett mer hållbart beteende.

Folksam LO Fondförsäkring hållbarhetsarbete tar sitt avstamp i internationella överenskommelser och ramverk såsom ILO-konventionerna, FN Global Compacts tio principer och FN:s Globala mål för hållbar utveckling inom Agenda 2030.

Folksam LO Fondförsäkring anser att ett hållbarhetsarbete integrerar i erbjudanden och verksamheten i övrigt, ger bättre förutsättningar för långsiktig framgång.

Hållbarhetspolicy och hållbarhetsmål

Folksam LO Fondförsäkring, liksom samtliga företag inom Folksamgruppen, har en hållbarhetspolicy som har antagits av styrelsen.

Hållbarhetspolicyn anger vad som ska gälla för Folksam LO Fondförsäkrings arbete för en hållbar utveckling. Policyn ses över en gång per år och styrelsen får kontinuerlig avrapportering om hållbarhetsarbetet.

Folksam LO Fondförsäkrings hållbarhetsarbete är en del av Folksam Liv-koncernens hållbarhetsarbete, för närmare upplysningar om koncernens hållbarhetsarbete hänvisas till Folksam Livs årsredovisning för 2021 enligt ÅRFL 6 Kap. För en mer heltäckande beskrivning av arbetet med hållbarhet och aktiviteter under året, läs gärna Folksamgruppens Års- och hållbarhetsrapport 2021 (<http://ir.folksam.se>).

Medarbetare

Folksam LO Fondförsäkring ingår i Folksamgruppen där tillikaanställning tillämpas, vilket innebär att medarbetarna är anställda i flera företag inom gruppen. Folksam har cirka 4 000 medarbetare på flera orter i Sverige. Folksam har en gemensam HR-funktion som ger stöd i kompetensförsörjningen för samtliga företag inom Folksam. Folksam ska vara en hållbar och attraktiv arbetsplats med goda utvecklingsmöjligheter och konkurrenskraftiga erbjudanden. 2021 års medarbetarundersökning visade generellt goda resultat. Resultatet slutade på 82 (80) procent positiva svar i genomsnitt och 86 (86) procent svarade att de gärna eller mycket gärna vill arbeta kvar i Folksam framöver. Under 2021 nyanställdes 358 (391) personer totalt inom Folksam.

Arbetsmiljö och arbetsätt

Folksam sjuktal för helåret 2021 uppgick till 4,1 procent, vilket är lägre än föregående års utfall på 4,6 procent. Under året har Folksam fortsatt arbetet för ökad hälsa, sänkta sjuktal och ett gemensamt lärande inom området. Särskilt fokus har varit att hålla smittspridningen nere under coronapandemin genom bland annat utökat hemarbete. Under hösten påbörjades en stegvis återgång till kontoren utifrån Folksamns återgångsplan. Respektive verksamhet har tagit fram planer för en trygg återgång samt riskbedömt återgången i samverkan med fackliga representanter och skyddsombud. Med anledning av nya restriktioner från myndigheter i slutet av året pausades den stegvisa återgången och ökad möjlighet till hemarbete återinfördes.

Uppföljning på individnivå avseende prestation, arbetsbelastning och välmående genomförs löpande inom ramen för processen Prestera och utveckla.

Folksamns mötesplatser, arbetsätt och teknik ska främja effektivitet i vardagen. Som ett led i detta har Folksam fortsatt satsningen på att stärka det agila arbetsättet inom utveckling och livscykelhantering för att snabbare kunna möta kundernas behov. Dessutom har förflyttningen mot digitala arbetsätt stärkts ytterligare. Under året infördes en mätning av medarbetarnas upplevelse av den digitala arbetsplatsen på Folksam. Syftet med mätningen är att kunna följa förflyttningen av den digitala upplevelsen och kontinuerligt genomföra förbättringar.

Lärande och utveckling

Vi vill vara ett Folksam med en gemensam kultur där vi jobbar tillsammans för att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Under 2021 har en satsning på Folksams medarbetarskap och ledarskap gjorts för att skapa engagemang och kraft framåt så att vi tillsammans kan nå våra mål och möta de utmaningar vi ställs inför. Under hösten har Folksams uppdaterade medarbetarskap och ledarskap lanserats i verksamheten genom workshops, dialogmaterial, webinarier och en live-sänd paneldiskussion med koncernledningen.

Folksam arbetar löpande med kompetensutveckling för att säkerställa regulatoriska kunskaps- och kompetenskrav, samt för att ge medarbetarna rätt förutsättningar i arbetet. Under 2021 har berörda medarbetare genomgått kompetensutveckling inom bland annat etik och intressekonflikter, tjänstepensionsföretag, cybersäkerhet samt konsten att lära ut på distans. Introduktion för nya medarbetare har skett digitalt på grund av pandemin.

Medarbetare och chefer som berörs av FDL (Försäkringsdistributionslagen) har genomgått externa certifieringar, interna utbildningar med kunskapstest samt kontinuerlig fortbildning.

Folksams ledarprogram har genomförts digitalt under pandemin. Det digitala formatet har i vissa fall möjliggjort ett högre deltagarantal eller fler tillfällen. Med nya lärdomar om digitalisering har programmen utvärderats och anpassats till ett flexiblere arbetsliv.

Löner, ersättningar och övriga villkor

Folksam är genom medlemskapet i arbetsgivarorganisationen Fremia bundet av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor. Enligt Folksams ersättningspolicy ska lönerna vara individuella och differentierade, motivera goda prestationer och önskvärda beteenden samt bidra till ett sunt risktagande som ligger i linje med kundernas förväntningar. För att minimera överdrivet risktagande, samt undvika intressekonflikter där kundernas intressen inte tas tillvara med tillbörlig omsorg, utgår inga rörliga ersättningar inom Folksam, med undantag för ett företagsgemensamt belöningsprogram.

Folksams belöningsprogram syftar till att synliggöra och sätta fokus på Folksams affärsstrategier och övergripande mål – att ha branschens mest nöjda kunder. Belöningsprogrammet omfattar samtliga medarbetare inom Folksamgruppen utom vd, koncernledning, vd i dotterföretagen och cheferna för internrevision. Utfall från belöningsprogrammet betalas inte ut som kontant ersättning utan avsätts i en pensionsförsäkring. Belöningsprogrammet kan falla ut med 0 kronor upp till maximalt 20 000 kronor per medarbetare och år, beroende på grad av måluppfyllelse.

Medelantal anställda samt löner och ersättningar, med särskild specifikation på ersättningar till ledande befattningshavare, redovisas i not 33.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Resultatutvecklingen påverkas i hög grad av börs- och valutakursers utveckling liksom av förändringar i det allmänna ränteläget. Dessa påverkas i sin tur av förändringar av makroekonomiska faktorer såsom tillväxt, inflation och arbetslöshet. Den pågående pandemin påverkar företaget i huvudsak genom de makroekonomiska faktorerna. Riskerna och de beslut som fattas för att hantera dessa påverkar företagets ekonomiska ställning och förmåga att nå dess mål. Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut med beaktande av risker skapas förutsättningar att erbjuda kunderna trygga försäkringslösningar. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv. En beskrivning av Folksam LO Fondförsäkrings samlade risker och hur de styrs samt hanteras återfinns i not 2 Upplysningar om risker.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att företag sköts på ett hållbart, ansvarsfullt och så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med företagets bolagsstyrning, förutom att den ska överensstämma med övergripande vision, mål om nöjda kunder och etiska principer, är att säkerställa en god avkastning för ägarna och kunderna.

Bolagsstyrningen av Folksam LO Fondförsäkring följer de regelverk som tillämpas inom moderföretaget och utgår från svensk lagstiftning och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Moderföretaget Folksam Liv tillämpar också Svensk kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns interna regelverk, klassificerade som övergripande, som fastställts av stämma, styrelse eller vd.

Instruktioner och regelverk som har fastställts i moderföretagets styrelse och som har bäring på Folksam LO Fondförsäkring tas därefter, efter anpassning till företagets verksamhet, i Folksam LO Fondförsäkrings styrelse. De interna regelverken ses över regelbundet och fastställs minst årligen, oavsett om de förändras eller inte.

Varje kvartal redovisas för styrelsen den ekonomiska ställningen i form av de kvartalsbokslut som upprättas.

Framtida utveckling

Verksamheten

Målet är att med ett konkurrenskraftigt erbjudande för kollektivavtalad tjänstepension öka antalet kunder och premiebetalningar enligt affärsplanen. En stabil och betydande kundbas skapar förutsättningar att hålla låga driftskostnader för framtiden. Företaget ska även ha en beredskap för att delta i upphandlingar och anslutningar inom de avtalsområden där företaget är verksamt.

Sänkt intjänandeålder för Avtalspension SAF-LO

I våras kom Svenskt Näringsliv och LO överens om att sänka åldern för intjänande till avtalspension SAF-LO från 25 år till 22 år. Sänkningen av intjänandeåldern görs stegvis. Det innebär att premieflödena på området kommer att bli större från och med 2022 då de första premierna som avser 24-åringar betalas in. Den nya intjänandeåldern kommer att vara, 2022: 23–65 år och 2023: 22–65 år. Det betyder att anställda på SAF-LO-området kommer att kunna göra ett aktivt val av förvaltare för sin tjänstepension från och med när de fyller 22 år. För Folksam LO Fondförsäkrings del innebär det att erbjudandet kan riktas till en yngre målgrupp.

Digitalisering

Marknaden förändras i allt snabbare takt och kundernas krav på en digital kundupplevelse ökar. Utmaningarna framåt blir att integrera ny teknik med befintliga IT-system. Samtidigt upplever många kunder att pension är komplicerade frågor och uppskattar personlig rådgivning vilket därför kommer att vara viktigt även i framtiden, men då i kombination med digitala tjänster.

Hållbarhet

Samtliga styrelser inom Folksamgruppen har antagit mätbara hållbarhetsmål. Några av målen gäller för samtliga företag inom Folksamgruppen, som målet om att ha nettonoll-utsläpp från egen verksamhet 2030, att minska koldioxidavtrycket i aktieportföljen, att ha jämställd könsfördelning bland såväl medarbetare som chefer och ledning samt att ha lika lön för lika arbete. Flera av företagen har också verksamhetsspecifika mål och satsningar.

Kommande regelverksförändringar

Inom regelverksområdet pågår ett antal större förändringar vilka väsentligt kommer att prägla Folksam LO Fondförsäkrings verksamhet. Kommande regelverksförändringar kan komma att påverka företagets risker och riskhantering. Folksam LO Fondförsäkring bevakar löpande utvecklingen och analyserar eventuella konsekvenser av förändrade regelverk. De mest aktuella kommande regelverksförändringar för företaget är vägval mellan Solvens II-regleringen eller tjänstepensionsregleringen (då övergångsreglerna företaget hittills följt upphör vid utgången av 2022) samt Sustainable Finance. För regelverksförändringar gällande för räkenskapsår 2022 eller senare som ger påverkan på Folksam LO Fondförsäkrings redovisning, hänvisas till avsnitt 2.5 i not 1 Redovisningsprinciper.

Tjänstepensionsregleringen öppnar för omvandling från försäkringsföretag till tjänstepensionsföretag

Lagen om tjänstepensionsföretag, varigenom EU:s andra tjänstepensionsdirektiv (IORP II) genomförts i Sverige, trädde i kraft den 15 december 2019. Lagen har inneburit att företag som Folksam LO Fondförsäkring, som uteslutande bedriver tjänstepensionsverksamhet, har möjlighet att omvandla sig från försäkringsföretag till ett tjänstepensionsföretag. Detta får relevans när de övergångsregler gällande för tjänstepensionsverksamhet i försäkringsrörelselagen (2010:2043), som Folksam LO Fondförsäkring hittills följt, upphör att gälla den 31 december 2022. Övergångsregleringen har inneburit att företaget hittills omfattats av äldre bestämmelser som gällde före implementeringen av det EU-rättsliga regelverket Solvens II, däribland hur solvensen ska beräknas och rapporteras. Alternativet till omvandling är annars att företaget vid utgången av övergångsreglerna fullt ut måste anpassa sin verksamhet mot Solvens II reglerna gällande för försäkringsföretag.

Folksam LO Fondförsäkrings hantering och anpassning med anledning av att övergångsregleringen fasas ut under nästa år sker genom ett internt program, som också samordnas med övriga företag inom Folksam Liv-gruppen. Företagets mål är att lämna underlag till beslut om omvandling till tjänstepensionsföretag till styrelsen under första halvåret 2022. Särskilda fördelar med tjänstepensionsregleringen som belysts i analysen, förutom att regleringen i många hänseenden påminner om den rörelsereglering som företaget redan idag omfattas av,

är också att den är särskilt anpassad för företag som i likhet med Folksam LO Fondförsäkring tillhandahåller tjänstepensionsförmåner som har sin grund i kollektivavtal. Även vad gäller den framtida regelutvecklingen anses tjänstepensionsregleringen vara fördelaktig sett till den bedrivna verksamheten i Folksam LO Fondförsäkring.

Sustainable Finance

Folksamgruppen fortsätter arbetet med att anpassa sig till Sustainable Finance, EU-kommissionens handlingsplan för hållbara finanser. EU är fast beslutet att nå Parisavtalet och begränsa den globala uppvärmningen till en nivå om max 2 grader och helst max 1,5 grader.

Ambitionen är att det finansiella systemet ska bli en del av lösningen för att skapa en grönare och mer hållbar ekonomi. De tre övergripande målen för EU-kommissionens handlingsplan är att:

- Ställa om finansiella flöden i mer hållbar riktning
- Integrera hållbarhet i riskhanteringen
- Främja transparens och långsiktighet i ekonomin

Folksamgruppen har arbetat långsiktigt med dessa frågor redan innan EU:s handlingsplan men nu kommer tydligare krav avseende såväl vilken information som ska lämnas som hur det ska ske.

Sustainable Finance är till stora delar ett lagstiftningspaket som syftar till att tydliggöra vad som är en hållbar investering och ställer ytterligare informationskrav på finansiella aktörer som tillhandahåller hållbara produkter att tydligt informera om det på ett enhetligt sätt. Förberedelser pågår för att genomföra de förändringar som kommer under 2022, den så kallade Taxonomiförordningen samt även hållbarhetsrelaterade förändringar i IDD och Solvens II regelverken. De förändringar som är först ut avser övergångsregler kopplade till Taxonomiförordningen och ska lämnas i den lagstadgade års- och hållbarhetsrapporten. Upplysningar utgörs i huvudsak av nyckeltal förenat till våra investeringar i miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Inom Folksamgruppen finns en helhetssyn för implementering av EU-kommissionens handlingsplan och man följer aktivt kommissionens och de europeiska tillsynsmyndigheternas arbete. Många är engagerade i arbetet och arbete sker tvärfunktionellt för att implementera regelverken. Eftersom ambitionen med regelverken till stora delar handlar om att göra det lättare för kunderna att fatta mer välinformerade beslut kopplat till hållbara investeringar är ambitionen att implementera regelverken på ett så kundvänligt sätt som möjligt.

Femårsöversikt

Resultat, Tkr	2021	2020	2019	2018	2017
Premieinkomst	211 142	152 312	141 412	113 899	103 435
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	34 085 061	12 416 002	25 522 045	-3 711 608	8 280 920
Försäkringsersättningar	-554 036	-435 824	-403 360	-346 165	-245 532
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	383 642	300 456	231 204	232 286	240 677
Årets resultat	477 397	340 384	312 348	237 922	275 553
Ekonomisk ställning, Tkr					
Placeringsstillgångar till verkligt värde	174 217 491	137 560 480	120 372 613	89 826 797	88 557 415
Försäkringstekniska avsättningar	171 887 906	135 627 149	118 781 866	88 640 509	87 539 659
Konsolideringskapital	2 818 896	2 312 491	1 960 744	1 623 416	1 405 459
varav uppskjuten skatt	67 412	48 059	33 798	16 273	36 919
Solvens I					
Kapitalbas	2 809 519	2 302 235	1 923 076	1 607 142	1 368 540
Erforderlig solvensmarginal	350 679	300 823	294 961	242 665	252 216
Solvenskvot	8,01	7,65	6,52	6,62	5,43
Solvens II					
Kapitalbas för gruppen ¹⁾	112 936 557	87 545 160	84 470 043	74 070 875	73 999 347
Solvenskapitalkrav för gruppen ¹⁾	34 257 072	27 397 836	26 214 148	22 648 715	23 383 584
Nyckeltal, procent²⁾					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent	0,07	0,09	0,13	0,14	0,10
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalavkastning	21,9	9,7	24,3	-4,2	10,1

1) Solvensrelaterade beloppsuppgifter visas för Folksam ömsesidig livförsäkring vilket är den försäkringsgrupp som Folksam LO Fondförsäkring ingår i.

2) Beräkning av nyckeltalen framgår i Definitioner och begrepp.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står enligt balansräkningen:

Balanserad vinst	2 006 102 415
Årets vinst	477 396 902
Totalt, kronor	2 483 499 317

Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att 2 483 499 317 kronor balanseras i ny räkning.

Resultaträkning

Tkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen			
Premieinkomst	3	211 142	152 312
Intäkter från investeringsavtal	5	40 949	43 508
Orealiserade vinster på placeringstillgångar			
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Värdeökning på fondförsäkringstillgångar		34 085 061	12 416 002
Övriga tekniska intäkter	4, 5	797 122	646 411
Försäkringsersättningar			
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-554 036	-435 824
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar			
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Fondförsäkringsåtagande		-33 983 369	-12 327 001
Driftskostnader	7	-111 536	-105 951
Orealiserade förluster på placeringstillgångar			
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		-101 692	-89 001
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		383 642	300 456
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		383 642	300 456
Kapitalavkastning, intäkter	8	38 607	6 208
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9	111 872	69 862
Kapitalavkastning, kostnader	10	-2 469	-10 715
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11	-17 922	-
Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen		101 692	89 001
Övriga kostnader		-70	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		615 351	454 813
Bokslutsdispositioner	13	-9 654	2 898
Resultat före skatt		605 697	457 711
Skatt på årets resultat	14	-128 300	-117 327
Årets resultat		477 397	340 384

Ingen resultatanalys har upprättats eftersom hela livförsäkringsrörelsen utgörs av en enda försäkringsgren, fondförsäkring inom tjänstepensionsverksamhet.

Rapport över totalresultat

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Årets resultat	477 397	340 384
Övrigt totalresultat	-	-
Årets totalresultat	477 397	340 384

Balansräkning

Tillgångar				
Tkr	Not	2021-12-31	2020-12-31	
Immateriella tillgångar				
Andra immateriella tillgångar	15	9 378	10 256	
Placeringstillgångar				
Andra finansiella placeringstillgångar				
Aktier och andelar	16	553 232	470 823	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	1 953 160	1 602 009	
Övriga finansiella placeringstillgångar		-	384	
Summa placeringstillgångar		2 506 392	2 073 217	
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk				
Fondförsäkringstillgångar	18	171 711 099	135 487 264	
Fordringar				
Övriga fordringar	21	81 054	129 465	
Andra tillgångar				
Kassa och bank		462 827	407 982	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		149 068	89 543	
Summa tillgångar		174 919 818	138 197 726	

Balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder

Tkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
Eget kapital	22		
Aktiekapital	23	100 000	100 000
Reservfond		112 524	112 524
Fond för utvecklingsutgifter		9 378	10 256
Balanserat resultat		2 006 102	1 664 840
Årets resultat		477 397	340 384
Summa		2 705 400	2 228 004
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	13	46 083	36 429
Försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	25	34 630	28 075
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Fondförsäkringsåtaganden	26	171 853 276	135 599 075
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	27	-	477
Aktuell skatteskuld		49 545	18 844
Uppskjuten skatteskuld	29	67 412	48 059
Summa		116 957	67 380
Skulder			
Skulder avseende direktförsäkring		1 590	599
Övriga skulder	28	160 895	236 892
Summa		162 485	237 490
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		986	1 275
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		174 919 818	138 197 726

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklingsutgifter	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2020-01-01	100 000	112 524	3 870	1 358 877	312 348	1 887 619
Föregående års vinstdisposition	-	-	-	312 348	-312 348	-
Förändring av fond för utvecklingsutgifter	-	-	6 386	-6 386	-	-
Årets resultat	-	-	-	-	340 384	340 384
Utgående balans 2020-12-31	100 000	112 524	10 256	1 664 840	340 384	2 228 004
Ingående balans 2021-01-01	100 000	112 524	10 256	1 664 840	340 384	2 228 004
Föregående års vinstdisposition	-	-	-	340 384	-340 384	-
Förändring av fond för utvecklingsutgifter	-	-	-878	878	-	-
Årets resultat	-	-	-	-	477 397	477 397
Utgående balans 2021-12-31	100 000	112 524	9 378	2 006 102	477 397	2 705 400

Fond för utvecklingsutgifter får inte användas till förlusttäckning.

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Innehållsförteckning

- 1 Allmän information
- 2 Grunder för upprättande av de finansiella rapporterna
 - 2.1 Överensstämmelse med normgivning och lag
 - 2.2 Förutsättningar vid upprättande av Folksam LO Fondförsäkrings finansiella rapporter
 - 2.3 Uppskatningar och bedömningar i de finansiella rapporterna
 - 2.4 Ändrade redovisningsprinciper
 - 2.5 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2021 eller senare
 - 2.6 Utländsk valuta
 - 2.7 Försäkringsavtal och investeringsavtal
- 3 Principer för poster i resultaträkningen
 - 3.1 Premieinkomst
 - 3.2 Intäkter från investeringsavtal
 - 3.3 Kapitalavkastning
 - 3.4 Utbetalda försäkringsersättningar
 - 3.5 Driftskostnader
 - 3.6 Leasingavtal
 - 3.7 Skatter
- 4 Principer för poster i balansräkningen
 - 4.1 Immateriella tillgångar
 - 4.2 Finansiella tillgångar och skulder
 - 4.3 Försäkringstekniska avsättningar
 - 4.4 Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk
 - 4.5 Andra avsättningar
 - 4.6 Eventualförpliktelser
 - 4.7 Koncernbidrag

1 Allmän information

Årsredovisningen avges per den 31 december 2021 och avser räkenskapsåret 2021 för Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam LO Fondförsäkring) med organisationsnummer 516401-6619 med säte i Stockholm. Folksam LO Fondförsäkring ägs till 51 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring med organisationsnummer 502006-1585, med säte i Stockholm, och till 49 procent av LOs Försäkringshandelsbolag med organisationsnummer 969655-5870. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen i Folksam LO Fondförsäkring den 17 mars 2022. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställande på stämman den 7 april 2022.

2 Grunder för upprättande av de finansiella rapporterna

2.1 Överensstämmelse med normgivning och lag

Folksam LO Fondförsäkrings årsredovisning har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag och dess ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2, Redovisning för juridiska personer. Folksam LO Fondförsäkring tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

2.2 Förutsättningar vid upprättande av Folksam LO Fondförsäkrings finansiella rapporter

Folksam LO Fondförsäkrings funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Till följd av detta kan avrundningsdifferenser förekomma.

Siffror inom parentes avser föregående år. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår under avsnitt 2.4 Ändrade redovisningsprinciper.

2.3 Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS görs uppskattningar och bedömningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för de finansiella rapporterna anges nedan.

2.3.1 Uppskattningar

2.3.1.1 Försäkringstekniska avsättningar

Redovisningsprinciper för försäkringsavtal återfinns i avsnitt 2.7.1 i not 1 Redovisningsprinciper. Metoder och antaganden som ligger till grund för värderingen av försäkringstekniska avsättningar beskrivs i avsnitt 4.3 och 4.4 i not 1 Redovisningsprinciper. Känsligheten i de antaganden som ligger till grund för värderingen av avsättningarna beskrivs i not 2 Upplysningar om risker.

2.3.1.2 Finansiella instrument

Värdering av finansiella tillgångar och skulder återfinns i avsnitt 4.2 i not 1 Redovisningsprinciper. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument beskrivs i not 19 Finansiella tillgångar och skulder. Känslighetsanalyser för de olika risktyperna finns i not 2 Upplysningar om risker.

2.3.1.3 Pensioner och liknande förpliktelser

Redovisningsprinciperna för pensioner och liknande förpliktelser återfinns i avsnitt 4.5.1 i not 1 Redovisningsprinciper. Till grund för värdering av pensionsförpliktelser ligger aktuariella antaganden som beskrivs i not 27 Pensioner och liknande förpliktelser.

2.3.1.4 Andra immateriella tillgångar

Redovisningsprinciperna för immateriella tillgångar återfinns i avsnitt 4.1 i not 1 Redovisningsprinciper, vilket omfattar de principer som tillämpas vid identifiering samt värdering av dessa tillgångar. Andra immateriella tillgångar skrivs av över deras förväntade nyttjandeperiod, därutöver sker minst årligen en nedskrivningsprövning, som beskrivs i 4.1.1 i not 1 Redovisningsprinciper.

2.3.2 Bedömningar

2.3.2.1 Försäkrings- respektive investeringsavtal

Klassificering av avtal återfinns i avsnitt 2.7 i not 1 Redovisningsprinciper.

2.3.2.2 Finansiella instrument

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder i olika kategorier återfinns i avsnitt 4.2 i not 1 Redovisningsprinciper. Information om redovisade värden per kategori av finansiella tillgångar och skulder finns i not 19 Finansiella tillgångar och skulder.

2.3.2.3 Andra immateriella tillgångar

Bedömningar som används för att bestämma andra immateriella tillgångars ekonomiska värde samt tillgångarnas avskrivningstid, återfinns i avsnitt 4.1 i not 1 Redovisningsprinciper.

2.4 Ändrade redovisningsprinciper årsredovisning 2021

2.4.1 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2021

2.4.1.1 IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument omfattar nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument. Standarden trädde i kraft den 1 januari 2018, och ersatte IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering.

Företaget har valt att tillämpa tillfälligt undantag från IFRS 9, som medges via tillägg till IFRS 4, fram till 31 december 2021 då byte av redovisningsprinciper till IFRS 9 genomfördes.

Huvudsaklig förändring för Folksam avser förändring av klassificering av finansiella instrument. Klassificering ändras för de största tillgångsposterna aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper samt fondförsäkringstillgångar, från identifierad vid första redovisningstillfället till verkligt värde via resultaträkningen till obligatoriskt verkligt värde via resultaträkningen. Klassificering ändras vidare för fondförsäkringsåtaganden, från identifierad vid första redovisningstillfället till verkligt värde via resultaträkningen till obligatoriskt verkligt värde via resultaträkningen. Fondförsäkringsåtaganden motsvarar värdet för placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken. Resultat, eget kapital och solvenskvot har inte påverkats av byte av redovisningsprinciper.

Upplysningar för år 2021 presenteras i enlighet med IFRS 9, jämförelsetal för år 2020 har inte räknats om vilket innebär att upplysningar för jämförelseåret presenteras i enlighet med standarden IAS 39. Upplysningar om övergång till IFRS 9 lämnas i not 36 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder vid övergången till IFRS 9.

2.4.1.2 Årliga förbättringar av befintliga IFRS

Företagsledningen i Folksam LO Fondförsäkring har bedömt att övriga ändringar i befintliga IFRS-standarder inte har haft någon väsentlig inverkan på Folksam LO Fondförsäkrings rapportering.

2.4.2 Övriga ändringar

2.4.2.1 Närstående transaktioner

Inom Folksam tillämpas tillikaanställning vilket innebär att medarbetarna är anställda i flera företag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe (hemvist). Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett företag. Den anställdes lönekostnad belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete. Från och med 1 januari 2021 har Folksam ändrat princip för redovisning av personalkostnaderna i not 32 Upplysningar om närstående och i not 33 Medelantal anställda samt löner och ersättningar. Tidigare princip innebar att personalkostnaderna redovisades enligt hemvist, den nya principen innebär att personalkostnaderna redovisas utifrån fördelade kostnader. Jämförelseperioden har ändrats i enlighet med den nya principen.

2.5 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB samt andra regelverk för räkenskapsår 2022 eller senare

Nedanstående nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter den 1 januari 2022 eller senare och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs förväntade effekter som tillämpningen förväntas få på den finansiella rapporteringen.

2.5.1 IFRS 17 Försäkringsavtal

I maj 2017 publicerade IASB standarden IFRS 17 Försäkringsavtal som har föreslagits träda i kraft den 1 januari 2023. Standarden är antagen i EU.

Med anledning av införandet av IFRS 17 har Finansinspektionen under hösten 2021 presenterat ett förslag på nya redovisningsföreskrifter där bestämmelser avseende redovisning av försäkringsavtal framgår. Enligt detta förslag bör onoterade försäkrings- och tjänstepensionsföretag inte tillämpa IFRS 17. De regler som föreslås gälla när nuvarande standard för redovisning av försäkringsavtal IFRS 4 har fasats ut, liknar istället i stort den redovisning som tillämpas idag. Folksam LO Fondförsäkrings bedömning är därför att Finansinspektionens förslag inte kommer att innebära någon väsentlig påverkan på företagets finansiella rapporter. De nya bestämmelserna föreslås träda ikraft 1 januari 2023.

2.5.2 Övriga ändringar

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig påverkan på Folksam LO Fondförsäkrings finansiella rapportering den period de tillämpas för första gången.

2.6 Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader.

Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

2.7 Försäkringsavtal och investeringsavtal

2.7.1 Försäkringsavtal

Folksam LO Fondförsäkring har genomfört en klassificering av alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för företaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Folksam LO Fondförsäkring har bedömt att den ekonomiska påverkan är betydande om försäkringsrisken motsvarar minst fem procents påslag på eller reduktion av aktuellt försäkringsvärde före försäkringshändelse.

2.7.2 Investeringsavtal

Redovisning av investeringsdelarna av avtalet sker enligt IFRS 9 Finansiella instrument. Uppdelning inom försäkringsavtalet ger en tydlig redovisning av hur stor del av inbetalningarna som går till verksamhet med risk respektive till sparandeverksamhet. Avtal med negativ risksumma delas upp och frigjord risksumma redovisas som premie för att kunna ge arvsvinst. Genom att dela upp samtliga fondförsäkringsavtal på en försäkringsdel och en investeringsdel innebär det att alla fondförsäkringsavtal kan redovisas på ett enhetligt sätt. För avtal som delas upp på en försäkringsdel och en investeringsdel redovisas in- och utbetalningar för investeringsdelen av avtalet inte som premieinkomst och försäkringsersättningar över resultaträkningen, utan istället som en förändring via balansräkningen. Avgiftsintäkter avseende de avtal som delas upp redovisas dels som intäkter från investeringsavtal och dels bland övriga tekniska intäkter.

3 Principer för poster i resultaträkningen

3.1 Premieinkomst

Som premie redovisas frigjord risksumma som uppstår då hela eller delar av fondvärdet tillfaller företaget vid försäkrads dödsfall.

3.2 Intäkter från investeringsavtal

De olika typer av avgifter som debiteras kunderna för förvaltning intäktsförs i takt med att företaget tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av avtalen. Tjänsterna tillhandahålls jämnt fördelade under avtalens löptid. Avgifter som debiteras kunderna vid specifika tillfällen, exempelvis fondbyte eller flytt till annan försäkringsgivare intäktsförs i samband med händelsen. För långlevnadsrisker tas premier ut genom att hela eller delar av fondvärdet/försäkringskapitalet tillfaller företaget vid försäkrads dödsfall där förmånstagare saknas. Belastning för avkastningsskatt görs genom inlösen av fondvärde/försäkringskapital och redovisas som en förändring i försäkringstekniska avsättningar.

3.3 Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen består av posterna Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar samt Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Gällande Kapitalavkastning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken, redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar på fondförsäkringstillgångar under värdeökning alternativt värdeminskning på fondförsäkringstillgångar. Kapitalavkastning på övriga placeringstillgångar redovisas i den icke-tekniska redovisningen.

3.3.1 Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalavkastning, intäkter består av utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster såväl realiserade som orealiserade (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto) per tillgångsslag.

3.3.2 Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalavkastning, kostnader består av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster såväl realiserade som orealiserade (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto) per tillgångsslag.

3.3.3 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Orealiserat resultat består av årets förändring av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag, exklusive orealiserade valutakursförändringar vilka redovisas i post Kapitalavkastning.

3.3.4 Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar värderade till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar redovisas tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår.

3.4 Utbetalda försäkringsersättningar

Som utbetalda försäkringsersättningar redovisas den arvsvinst som under räkenskapsåret tillförts försäkringar där återbetalningsskydd saknas. Här redovisas även skaderegleringskostnader och fondrabatter till kunder.

3.5 Driftskostnader

Med driftskostnader avses verksamhetsrelaterade kostnader, exempelvis kostnader för anställd eller inhyrd personal, lokaler, IT-kostnader samt planerliga avskrivningar på materiella och immateriella tillgångar. Driftskostnaderna delas in i följande funktioner; anskaffning, administration, skadereglering och kapitalförvaltning. Anskaffnings- och administrationskostnader redovisas i posten Driftskostnader. Skaderegleringskostnader redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar. Kapitalförvaltningskostnader redovisas i posten Kapitalavkastning, kostnader. Kostnaderna redovisas i resultaträkningen när de uppstår.

3.6 Leasingavtal

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella och redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Kostnaderna avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden.

3.7 Skatter

3.7.1 Inkomstskatt

Med inkomstskatter avses aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

3.7.1.1 Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

3.7.1.2 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas. I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

3.7.2 Avkastningsskatt

Livförsäkringsföretag betalar avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden för avkastningsskatten redovisas under raden Skatt på årets resultat, medan intäkterna från avgiftsuttaget redovisas under raden Förändring i försäkringstekniska avsättningar. Beräkning av underlag för avkastningsskatt utgår från ett kapitalunderlag, vilket utgörs av samtliga tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Kapitalunderlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, dock minst 0,5 procent. Skattesatsen som tillämpas på skatteunderlaget är 15 procent.

4 Principer för poster i balansräkningen

4.1 Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara icke monetära tillgångar utan fysisk form. För att redovisa en immateriell tillgång ska kontroll över tillgången kunna påvisas, vilket innebär att man har förmågan att säkerställa att framtida ekonomiska fördelar från den kommer företaget till del. De immateriella tillgångar som är upptagna i Folksam LO Fondförsäkring består av internt utvecklad immateriella tillgångar som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. De internt utvecklad immateriella tillgångarna som avser egenutvecklade programvaror redovisas endast om samtliga följande kriterier uppfylls; att det finns en identifierbar tillgång, att det är troligt att den tillgång som utvecklas kommer att generera framtida ekonomiska fördelar, att företaget har kontroll över tillgången och att tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad avskrivning och ackumulerade nedskrivningar. Avskrivningstiden bedöms utifrån förväntad nyttjandeperiod. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioderna omprövas årligen. Värdet på tillgångarna ska vid varje bokslutstillfälle prövas för att se om det finns nedskrivningsbehov. Det belopp som aktiveras avseende internt utvecklad utvecklingsutgifter ska föras om från fritt eget kapital till fond för utvecklingsutgifter i bundet eget kapital. Fonden ska minskas i takt med att de aktiverade utvecklingsutgifterna skrivs av eller ned, alternativt avyttras. Fonden får inte användas till förlusttäckning.

4.1.1 Nedskrivning av immateriella tillgångar

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

4.2 Finansiella tillgångar och skulder

Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld i ett annat företag. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan främst aktier och andra egetkapitalinstrument, räntebärande värdepapper, fondförsäkringstillgångar samt kassa och bank. Bland finansiella skulder återfinns t ex fondförsäkringsåtaganden och övriga skulder.

4.2.1 Tidpunkt för redovisning, bortbokning och kvittning

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar och skulder på aktiemarknaden, penning- och obligationsmarknaden och valutamarknaden, redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången eller skulden. Andra finansiella tillgångar och skulder redovisas på likviddagen.

En finansiell tillgång tas bort från rapporten över finansiell ställning när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphört eller när i väsentlighet alla risker och fördelar med ägarskapet har överförts till annan part. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen i löpande verksamhet och vid konkurs, samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

4.2.2 Klassificering och värdering

4.2.2.1 Värderingskategorier

Vid klassificering och värdering föreligger ett tydligt samband med företagets affärsmodeller för förvaltning av finansiella tillgångar, följande värderingskategorier tillämpas av företaget:

- Upplupet anskaffningsvärde
- Verkligt värde via resultaträkningen
 - Obligatoriskt verkligt värde
 - Innehav för handelsändamål
 - Andra affärsmodeller

Tillämpade värderingskategorier för finansiella skulder:

- Upplupet anskaffningsvärde, huvudregel med undantag för:
- Verkligt värde via resultaträkningen
 - Obligatoriskt verkligt värde
 - Innehav för handelsändamål
 - Andra innehav obligatoriskt verkligt värde

4.2.2.2 Värdering vid första redovisningstillfället

Finansiella tillgångar och skulder redovisas initialt till verkligt värde. För finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen redovisas transaktionskostnader vid anskaffningstillfället via resultaträkningen. För finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde inkluderas transaktionskostnader i anskaffningsvärdet.

4.2.2.3 Affärsmodell

De affärsmodeller som tillämpas för finansiella tillgångar har betydelse för klassificering och värdering. Affärsmodeller identifieras och fastställs på portföljnivå. Vid bedömning av affärsmodell beaktas hur verksamheten förvaltar och utvärderar finansiella tillgångar. I det omfattas bedömning av hur kassaflöden erhålls, rapportering till ledning, utvärdering av avkastning, styrdokument, risker och beaktande av orsak till köp- och försäljningar samt omfattning av försäljningar.

För skuldinstrument görs bedömning utifrån avtalsvillkor om tillgångarnas kontraktuella kassaflöden enbart avser kapitalbelopp och ränta. Kapitalbelopp definieras som det verkliga värdet på den finansiella tillgången vid första redovisningstillfället. Ränta definieras som ersättning för tidsvärdet på pengar, kreditrisk och andra utlåningsrisker som likviditetsrisker och vinstmarginal. Om den finansiella tillgången har avtalsvillkor som inte uppfyller definition på kapitalbelopp och ränta, utan villkoren innebär att andra risker eller volatilitet ska beaktas, medför det att kriterier inte är uppfyllda för att kassaflödena enbart ska anses bestå av kapitalbelopp och ränta.

Skuldinstrument klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde om affärsmodellen syftar till att inkassera kontraktuella kassaflöden och kassaflödena avser kapitalbelopp och ränta. Om affärsmodellen innebär att tillgången även kan säljas värderas innehavet till verkligt värde via övrigt totalresultat. Den sistnämnda kategorin är inte aktuell för företaget.

Om ingen av dessa affärsmodeller tillämpas värderas innehaven obligatoriskt till verkligt värde baserat på en affärsmodell som innebär att de förvaltas och utvärderas på verkliga värden eller att de innehåses för handel. Denna värderingskategori kan avse både skuld- och egetkapitalinstrument.

Oavsett affärsmodell hänförs alltid derivat och repor till kategori innehav för handel. Oberoende av affärsmodell kan företaget vid första redovisningstillfället identifiera en finansiell tillgång till verkligt värde, det avser egetkapitalinstrument och kan även tillämpas för skuldinstrument i de fall syftet är att eliminera inkonsekvenser i värdering mellan tillgångar och skulder. Denna kategori tillämpas inte av företaget.

Efter att affärsmodeller har fastställts på portföljnivå görs gruppering på typ av tillgång: skuldinstrument som utgörs av obligationer, lånefordringar och bankkonton, egetkapitalinstrument som avser aktier och andra egetkapitalinstrument samt derivatinstrument.

4.2.2.4 Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde och kreditförlustreserveringar

Skuldinstrument klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde om affärsmodellen syftar till att inkassera kontraktuella kassaflöden och kassaflödena avser kapitalbelopp och ränta.

Finansiella tillgångar som klassificeras till värderade till upplupet anskaffningsvärde avser huvudsakligen mindre belopp hänförliga till balansräkningens rad Övriga fordringar och delar av belopp hänförliga till rad Kassa och bank som inte ingår i förvaltning och utvärdering till verkligt värde.

Finansiella tillgångar klassificerade i värderingskategorin upplupet anskaffningsvärde, redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde inklusive transaktionskostnader. Efterföljande värdering till upplupet anskaffningsvärdet utgörs av nuvärdet av framtida betalningar, diskonterade med avtalets effektivränta. Värdet motsvarar det belopp till vilket den finansiella tillgången värderas vid första redovisningstillfället minus återbetalningar, plus eller minus ackumulerade periodiseringar vid användning av effektivräntemetoden på eventuell skillnad mellan det ursprungliga beloppet och beloppet på förfallodagen och justerat med hänsyn till en eventuell förlustreserv. Effektivräntemetoden är den metod som används för att beräkna det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång och för fördelning och redovisning av räntetäckter eller räntekostnader i resultatet under den relevanta perioden. Räntetäckter redovisas i resultaträkningen på rad Kapitalavkastning, intäkter.

Reserv för förväntade kreditförluster ska redovisas för tillgångens återstående löptid. Företaget utför inte beräkning av förväntade kreditförluster. Posterna avser mindre belopp hänförliga till balansräkningens rad Övriga fordringar och delar av belopp hänförliga till rad Kassa och bank som inte ingår i förvaltning och utvärdering till verkligt värde. Samtliga fordringar har kort löptid alternativt är betalbara vid anfordran.

4.2.2.5 Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen

Skuldinstrument som inte uppfyller kraven för att klassificeras till värderade till upplupet anskaffningsvärde, eller till verkligt värde via övrigt totalresultat, ska värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Skuldinstrument och egetkapitalinstrument klassificeras till obligatoriskt verkligt värde via resultaträkningen om affärsmodellen innebär att tillgångarna förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden, vilket avser den huvudsakliga delen av företagets placeringstillgångar eftersom företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden. Oavsett affärsmodell hänförs alltid derivat och repor till kategori innehav för handel.

Vid första redovisningstillfället och för efterföljande värderingar, redovisas innehaven till verkligt värde med transaktionskostnader redovisade i resultaträkningen. Redogörelse för metoder vid värdering till verkligt värde lämnas i not 19 Finansiella tillgångar och skulder.

Finansiella tillgångar som klassificeras till obligatoriskt verkligt värde avser i huvudsak skuld- och egetkapitalinstrument hänförliga till balansräkningens rad Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Fondförsäkringstillgångar. Utdelningar, räntetäckter och realiserade och realiserade valutakurseffekter redovisas i resultaträkningen på rad Kapitalavkastning, intäkter. Orealiserade värdeförändringar, exklusive valutaeffekter, presenteras på separata rader i resultaträkningen.

4.2.2.6 Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella skulder värderas som huvudregel till upplupet anskaffningsvärde, enligt motsvarande metod beskriven ovan för Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde, dock beaktas inte affärsmodell eller eventuell förlustreserv. Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde består huvudsakligen av mindre belopp hänförliga till balansräkningens rad Skulder kreditinstitut och Övriga skulder som t ex leverantörsskulder. Räntekostnader redovisas i resultaträkningen på rad Kapitalavkastning, kostnader.

4.2.2.7 Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet omfattar för företaget finansiella skulder som innehas för handelsändamål, vilket alltid inkluderar derivat. Andra finansiella skulder till verkligt värde via resultatet avser fondförsäkringsåtaganden. Verkligt värde ska motsvara det verkliga värdet för placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken.

4.2.2.8 Omklassificering av finansiella tillgångar och skulder

Omklassificering av finansiella tillgångar kan göras i undantagsfall om företaget skulle byta affärsmodell. Finansiella skulder kan inte omklassificeras.

4.2.3 Redovisningsprinciper som tillämpades i årsredovisning till och med 31 december 2020 - Finansiella tillgångar och skulder

Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld i ett annat företag. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper samt fondförsäkringstillgångar. Bland skulder återfinns fondförsäkringsåtaganden, leverantörsskulder, utgivna skuldinstrument och låneskulder.

Värderingskategorier – till och med år 2020

Vid klassificering och värdering i enlighet med IAS 39 förelåg följande värderingskategorier för finansiella tillgångar tillämpade av företaget:

- Lån och andra fordringar
- Verkligt värde via resultaträkningen
 - Innehav för handelsändamål
 - Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig denna kategori

Tillämpade värderingskategorier för finansiella skulder:

- Verkligt värde via resultaträkningen
 - Innehav för handelsändamål
 - Finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig denna kategori
- Övriga skulder

Tillägg till IFRS 4 Försäkringskontrakt – tillfälligt undantag från IFRS 9 Finansiella instrument – till och med år 2020

Företaget har valt att tillämpa tillfälligt undantag från IFRS 9 för perioden 2018–2020 som medges via tillägg till IFRS 4. Företaget bedriver i huvudsak försäkringsverksamhet vilket innebär att företaget får tillämpa undantaget från IFRS 9. Som grund för uttalande att företagets verksamhet huvudsakligen är relaterat till försäkring har följande bedömning gjorts 31 december 2015: att andel försäkringsskulder som avser försäkringsavtal och som omfattas av standarden IFRS 4, är signifikant jämfört med totala skulder och, att den procentuella andelen av redovisat värde, hänförbart till försäkring, är större än 90 procent. Inga förändringar av företagets huvudsakliga verksamhet har skett under efterföljande perioder. Avseende år 2018 till 2020 lämnas upplysningar i årsredovisningen som avser att efterlikna de grupperingar av finansiella tillgångar som görs i enlighet med IFRS 9. Dock ändras inte redovisade värden utan endast värden för upplysningsändamål, se not 2 Upplysningar om risker i avsnitt Kreditkvalitet samt not 19 Finansiella tillgångar och skulder - Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument.

Klassificering, värdering och redovisning – till och med år 2020

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Med anskaffningsvärde avses upplupet anskaffningsvärde, det vill säga det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av de framtida betalningarna. Det gäller för samtliga finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan. Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. Värdeökningar respektive värdeminskningar samt i förekommande fall betald och upplupen ränta på derivat redovisas som nettoresultat av finansiella transaktioner.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller företaget förlorar kontrollen över den. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen – till och med år 2020

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde. I undergruppen finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper samt placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk. Företaget har som princip att hänföra samtliga placeringstillgångar som är finansiella instrument till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Lån och andra fordringar – till och med år 2020

Lån och andra fordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, lån lämnade till koncern- och intresseföretag, övriga fordringar inklusive likvida medel samt upplupna räntebetalningar. Dessa tillgångar värderas till nominellt belopp plus upplupen ränta. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen – till och med år 2020

Denna kategori består av två undergrupper; finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhöriga till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Företaget har som princip att hänföra samtliga fondförsäkringsåtaganden samt avtal som enbart avser villkorad återbäring till värderingskategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen därför att detta eliminerar den mismatch i redovisningen som annars skulle uppstå till följd av att de kopplade tillgångarna värderas till verkligt värde.

Andra finansiella skulder – till och med år 2020

Upplåning samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

4.3 Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av Oreglerade skador. Se även not 25, Oreglerade skador.

4.3.1 Oreglerade skador

Avsättningar för oreglerade skador utgörs av uppskattade slutliga kostnader för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång med avdrag för belopp som redan utbetalats med anledning av ersättningskrav. Periodens förändring av oreglerade skador redovisas i resultaträkningen.

4.3.2 Förlustprövning

Folksam LO Fondförsäkrings tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar innebär automatiskt en prövning av att avsättningarna är tillräckliga med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

4.4 Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagare bär risk

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk består av Fondförsäkringsåtaganden. Se även not 26, Fondförsäkringsåtaganden.

4.4.1 Fondförsäkringsåtaganden

Fondförsäkringsåtagande utgör en försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren (den försäkrade) bär placeringsrisk. Såväl försäkringsdelen som investeringsdelen redovisas som fondförsäkringsåtagande. Avsättningarna värderas till verkligt värde på de fonder som är kopplade till avtalen. Värdeförändringar redovisas över resultaträkningen. Det verkliga värdet fastställs med hjälp av aktuella fondvärden som speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de fonder till vilka skulderna är länkade, multiplicerat med antalet andelar som tillräknas den försäkrade på balansdagen. Om de förväntade framtida intäkterna är lägre än förväntade rörliga kostnader, måste en avsättning göras.

4.5 Andra avsättningar

En avsättning är en skuld som är ovisst vad gäller förfallotidpunkt och/eller belopp. En avsättning redovisas i balansräkningen när det uppstår en förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden. En förpliktelse kan vara formell eller informell. En avsättning redovisas enligt IAS 37. Om dessa villkor inte är uppfyllda redovisas ingen avsättning i balansräkningen, istället uppstår en eventalförpliktelse om kriterierna är uppfyllda för en eventalförpliktelse. Avsättningar omprövas vid varje bokslutstillfälle.

4.5.1 Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam LO Fondförsäkring omfattar avgiftsbestämda pensionsplaner.

4.5.1.1 Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksam LO Fondförsäkrings förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsföretag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

4.6 Eventualförpliktelser

Under Eventualförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att en kostnad kommer att uppstå och/eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

4.7 Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i Eget kapital. Skattekonsekvenser som kan uppstå i samband med koncernbidrag redovisas med utgångspunkt från den underliggande transaktionen, det innebär att skatt hänförliga till erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i eget kapital.

Not 2. Upplysningar om risker

Denna not beskriver Folksam LO Fondförsäkrings riskhantering och lämnar kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker och verksamhetsrisker.

Företagets riskhanteringssystem

Folksam LO Fondförsäkrings riskhanteringssystem syftar till att skapa struktur och stöd för verksamheten i arbetet med att hantera risker. Riskhanteringssystemet omfattar strategier, processer, rutiner och metoder för hur risker ska identifieras, värderas/mätas, hanteras, övervakas, följas upp och rapporteras samt hur uppgifter och ansvar för detta är fördelat. Riskhanteringssystemet är formaliserat genom styrande regelverk i form av policyer, riktlinjer och instruktioner.

Eftersom syftet med risktagandet är att skapa värde för kunderna är risk en central komponent i Folksam LO Fondförsäkrings affärsmodeller. Risktagandet i företaget ska ske medvetet och kunna ställas i relation till företagets solvens- och kapitalsituation.

Riskstrategi i sammandrag

Folksam LO Fondförsäkrings riskstrategi är att risk ska tas medvetet och att risktagandet ska styras som en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Företaget ska ta risker som förväntas addera sådant värde till kundnyttan att det motiverar tillskottet till det totala risktagandet. Risker som inte bedöms addera värde ska begränsas i den utsträckning som är ekonomiskt försvarbart. Företaget ska enbart ta risk inom områden där det finns ett stort kunnande och kapacitet att hantera risk.

Risktagandet styrs genom den formaliserade struktur som ges av företagets riskhanteringssystem. För att riskhanterings-systemet ska fungera och skapa nytta i den dagliga verksamheten arbetar Folksam LO Fondförsäkring kontinuerligt med att följa upp och stärka företagets riskkultur. Riskkulturen är resultatet av medarbetarnas värderingar, attityder och beteenden samt förståelse för riskernas natur och företagets principer för riskhantering.

Riskapitramverket

Företagets riskapitramverk, som beslutas årligen av styrelsen, är ett stöd för verksamheten vid styrning av företagets risktagande. Viktiga komponenter i riskapitramverket är riskapitit, risktolerans, samt uppföljning och eskalering. Riskapititen uttrycker styrelsens syn på vilka risker, i art och omfattning som företaget önskar exponera sig mot och risktoleransen uttrycker vilken nivå på dessa risker som styrelsen bedömer vara en nivå som företaget är villig att acceptera. Företagets riskexponering följs löpande upp och om risktoleransen bryts, eller riskerar att brytas, sker en eskalering enligt beslutade rutiner vilka anger de processer som ska initieras och vilka åtgärder som ska övervägas vid sådana situationer.

Riskapitramverket binder samman företagets processer för mål- och strategiformulering, riskhantering och verksamhetsstyrning. Resultatet av företagets strategi- och affärsplaneringsprocess, samt företagets egen risk- och solvensbedömning, ska stämmas av med gällande riskapitramverk. Företagets egen risk- och solvensbedömning utgör även underlag för eventuell uppdatering av riskapitramverkets utformning.

Riskbaserad verksamhetsstyrning

Folksam LO Fondförsäkrings riskhanteringssystem baseras på principen om riskbaserad verksamhetsstyrning. Detta innebär att förändringar i företagets riskexponering, som kan uppstå till följd av beslut på olika nivåer, styrs genom att riskerna på ett strukturerat och transparent sätt identifieras, analyseras och hanteras. Detta görs samordnat med övriga analyser som genomförs i verksamheten. Särskilt väsentliga områden som omfattas av riskbaserad verksamhetsstyrning är företagets strategi- och affärsplanering, förvaltning av kapital, produkt- och erbjudandehantering samt hantering av andra väsentliga verksamhetsförändringar.

Den samlade effekten som Folksam LO Fondförsäkrings övergripande strategier och affärsplaner har på riskexponering och kapitalbehov analyseras och stäms av mot riskapititen genom en egen risk- och solvensbedömning. Styrelsen ges information om huruvida de långsiktiga mål och strategier samt affärsplaner och aktiviteter som föreslås är förenliga med företagets riskapitit och kapitalbehov både på kort och lång sikt. Styrelsen beslutar årligen den egna risk- och solvensbedömningen.

Riskhanteringsprocessen

Företagets riskhanteringsprocess är integrerad i verksamhetsprocesserna och består av de olika steg som beskrivs nedan.

Risker på både kort och lång sikt identifieras med hjälp av olika metoder beroende på kategorier av risk. Syftet med riskidentifieringen är att öka insikten om vilka händelser som kan uppstå och deras konsekvenser. Identifierade risker, inklusive deras orsaker och konsekvenser, dokumenteras och kategoriseras. Därefter sker en bedömning av riskernas sannolikhet och konsekvens. Värdering av konsekvenser görs utifrån kund- och varumärkespåverkan, ekonomisk påverkan samt påverkan på regelefterlevnad.

Företagets riskkapit är vägledande för beslut om hantering av risker och risktagandet begränsas av företagets risktolerans. Metod för hantering av enskilda risker eller kategorier av risker beror på riskens art, omfattning och komplexitet. Beslut tas om riskerna ska accepteras, reduceras, ökas eller elimineras. Verksamheten genomför beslutade åtgärder samt följer upp att åtgärderna får avsedd effekt. Riskhanteringsfunktionen stödjer första ansvarslinjen i dess arbete med riskhantering. De risker som identifieras rapporteras kontinuerligt vidare i organisationen till berörda parter, inklusive riskhanteringsfunktionen. Rapporterings- och eskaleringsrutiner är anpassade efter organisationsstrukturen och vad som är mest lämpligt för respektive riskkategori.

Minst två gånger per år sammanställer riskhanteringsfunktionen en riskrapport där en samlad bild av riskläget återges till vd och styrelse. Riskrapporten innehåller såväl kvantitativ som kvalitativ information om företagets risker samt övergripande status på riskhanterande åtgärder. Därutöver rapporterar riskhanteringsfunktionen omgående till vd och/eller styrelse om det finns allvarliga brister avseende riskhantering eller om händelser inträffat som kan leda till en materiell förändring av företagets riskexponering.

Risk- och kontrollorganisation

Styrelsen i Folksam LO Fondförsäkring har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs med god riskhantering. Ansvaret för riskhantering inom företaget följer i övrigt principen om de tre ansvarslinjerna.

Första ansvarslinjen

Den första ansvarslinjen utgörs av verksamheten där riskerna tas, vilket även innebär ansvar för att riskerna hanteras. Inom första ansvarslinjen är affärsområdeschefer och chefer för centrala enheter ansvariga för att identifiera, analysera/värdera, hantera och dokumentera risker inom sina ansvarsområden. Detta innefattar även eventuell utlagd verksamhet. I chefsansvaret ingår att säkerställa god intern kontroll genom att se till att processer och rutiner möjliggör ett medvetet risktagande. Detta sker genom implementerade effektiva kontroller och övervakning av processer. Chefer på alla nivåer ansvarar för att den verksamhet de leder bedrivs enligt fastställda principer för riskhantering.

Alla medarbetare i företaget har, inom ramen för sina arbetsuppgifter, eget ansvar för att identifiera, hantera och rapportera risker. Medarbetarna ska även rapportera incidenter såväl som väsentliga brister, limitöverträdelser och andra avvikelser till närmaste chef och/eller till funktionerna i andra ansvarslinjen i enlighet med vid var tid gällande rutiner. Första ansvarslinjen ska ge andra och tredje ansvarslinjen tillgång till den information dessa behöver för att kunna genomföra kontroller och analyser av företagets riskexponering.

Andra ansvarslinjen

Den andra ansvarslinjen utgörs av aktuarie-, riskhanterings- och compliancefunktionerna. Dessa funktioner är underställda vd och stödjer vd och styrelse i deras arbete med att fullgöra sitt ansvar för riskhantering och regelefterlevnad i företaget.

Inom andra ansvarslinjen har riskfunktionen ansvar för att utveckla och förvalta riskhanteringssystemet i enlighet med de krav och principer som anges i företagsstyrningspolicyn och övriga styrande regelverk för riskhantering. Riskhanteringsfunktionen ska stödja, övervaka och vid behov utmana första linjens identifiering, analys, värdering och hantering av risker. När det gäller risker i försäkringsrörelsen ansvarar aktuariefunktionen för motsvarande aktiviteter. Riskhanteringsfunktionen och aktuariefunktionen ska även tillhandahålla metod- och dokumentationsstöd och stödja första ansvarslinjen vid tillämpningen av dessa. Ansvar, uppgifter och rapporteringsrutiner för andra ansvarslinjens funktioner har fastställts i styrande regelverk. För att säkerställa ett aktivt informationsutbyte mellan ansvarslinjerna och öka kvaliteten i beslutsunderlag och rapportering till vd och styrelse finns en riskkommitté, där risk- och kapitalfrågor bereds och diskuteras. I riskkommittén är första och andra ansvarslinjen representerade.

Tredje ansvarslinjen

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevisionen som arbetar på styrelsens uppdrag. Internrevisionen granskar och utvärderar riskhanteringssystemet, samt första och andra ansvarslinjens arbete med intern styrning och kontroll inklusive riskhantering. Ansvar och uppgifter för internrevisionen fastställs av styrelsen i styrande regelverk.

Styrelsens ansvar

Styrelsen är ytterst ansvarig för riskhanteringen. Ansvaret innebär bland annat att säkerställa att riskhanteringssystemet är ändamålsenligt och proportionerligt i förhållande till verksamhetens komplexitet och riskexponering. Styrelsen ansvarar även för uppföljning av att företagets riskhanteringssystem fungerar i enlighet med styrelsens avsikter. Styrelsen beslutar om företagets riskkaptit och risktolerans och säkerställer att riskkaptiten och principerna för riskhantering ligger i linje med företagets långsiktiga mål, strategier och affärsplaner. Styrelsen ska även säkerställa att den får tillgång till information om, och har förståelse för, de materiella risker som företaget är eller kan bli exponerat för. Slutligen ska styrelsen säkerställa att information från riskhanteringssystemet beaktats vid styrelsebeslut, samt att det dokumenteras hur detta sker.

Verkställande direktörs ansvar

Vd ska leda företaget i enlighet med de regelverk styrelsen fastställt. Vd ska därutöver fastställa de styrande regelverk som behövs för att tydliggöra ansvar och genomförande av riskhantering.

Väsentliga risker i Folksam LO Fondförsäkring

Folksam LO Fondförsäkring definierar risk som osäkerhet om framtida händelser och deras effekter på företagets möjligheter att nå sina mål. Händelser kopplade till försäkringsavtalen eller finansiella händelser som kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål kallas försäkringsrisker respektive finansiella risker. Risker kan även uppstå till följd av omvärldshändelser, internt beslutsfattande eller icke ändamålsenliga interna processer, system och bemanning. Dessa risker ryms inom kategorin verksamhetsrisker. I kommande avsnitt beskrivs Folksam LO Fondförsäkrings försäkringsrisker, finansiella risker samt verksamhetsrisker.

Försäkringsrisk

Folksam LO Fondförsäkring erbjuder sparandeförsäkring i form av fondförsäkring och ska vara ett ansvarstagande och pålitligt företag med god kontroll av försäkringsriskerna.

Den övergripande styrningen av försäkringsriskerna fastställs i de försäkringstekniska riktlinjerna och det försäkringstekniska beräkningsunderlaget. De försäkringstekniska riktlinjerna innehåller bland annat principer för hur försäkringstekniska avsättningar beräknas. Riktlinjerna är också styrande för uppföljningen av gjorda antaganden. Riktlinjer beslutas av styrelsen. I det försäkringstekniska beräkningsunderlaget, som beslutas av vd, anges vilka antaganden som ska gälla för att riktlinjerna ska uppfyllas. Aktuariefunktionen föreslår förändringar av försäkringstekniska riktlinjer medan chefsaktuarien föreslår förändringar av försäkringstekniskt beräkningsunderlag.

Hantering av försäkringsrisk

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsföretag. En sund prissättning av riskerna bidrar till Folksam LO Fondförsäkrings långsiktiga lönsamhet.

Risker förekommer i samband med tecknande av försäkring och i samband med beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Riskerna i avsättningarna är dock begränsade på grund av att försäkringstagarna står den finansiella risken. Verktyg för riskhantering kan skilja sig åt mellan olika typer av risker.

Dödlighetsrisk

Med dödlighetsrisk avses risken för att Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas av en minskad dödlighet bland de försäkrade.

Risken hanteras genom att dödligheten i beståndet följs upp, och genom att dödlighetsantaganden uppdateras.

Driftkostnadsrisk

Med driftkostnadsrisk avses risken att Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas av förändringar av drifts-, anskaffnings- och skadebehandlingskostnader. Underskattade driftskostnader kan medföra förluster på grund av att intäkterna inte täcker kostnaderna och att otillräckliga avsättningar beräknas.

Förutsättningar för hantering av driftskostnadsrisken skapas genom uppföljning och utveckling av förbättrade metoder för att fördela driftskostnader.

Optionsrisk

Försäkringsprodukterna kan innehålla optioner att avsluta försäkringen på grund av flytt samt att avsluta premiebetalningen. Med annullationsrisk avses risken att Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av att premiebetalningar upphör och/eller att försäkringskapital flyttas.

Försäkringstagaren har även en option att ändra till exempel utbetalningstidpunkt eller utbetalningstidens längd. I optionsrisk ingår, förutom annullationsrisk, även risken att Folksam LO Fondförsäkring inte når sina mål på grund av att dessa optioner utnyttjas i högre grad än förväntat. Hänsyn tas till optionsrisken vid lönsamhetsberäkningar och värderingar av försäkringsavtal.

Folksam LO Fondförsäkring följer regelbundet utvecklingen av utnyttjande optioner. Risken hanteras genom aktiva kundkontakter och produktutveckling. Vid flytt av försäkring till annat företag kan en avgift tas ut.

Koncentrationsrisk

Med koncentrationsrisk avses risken för att Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av otillräcklig diversifiering av försäkringsrisker. Folksam LO Fondförsäkrings försäkringsverksamhet är inriktad på stora kollektiv. För kollektivavtalad försäkring har företaget ingen möjlighet att styra över riskspridningen men inom ett och samma kollektiv adderas en stor mängd oberoende risker vilket ger en riskutjämning i form av en större förutsägbarhet om den totala ersättningens omfattning.

Övrigt

Utöver ovan nämnda försäkringsrisker så kan förändringar i lagar och externa regelverk också få betydelse för Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål. Dessa hanteras bland annat genom omvärldsbevakning.

Mätning av försäkringsrisk

För att mäta hur exponerat företaget är mot försäkringsrisker beräknas ett internt kapitalkrav.

Mätning av försäkringsrisker sker även genom resultatuppföljning. Bland annat sker uppföljning av det så kallade riskresultatet och driftskostnadsresultatet.

Folksam LO Fondförsäkring har bland annat driftkostnadsrisk, optionsrisk samt långlevnadsrisk, där driftskostnadsrisk och optionsrisk är de risker som bedöms vara de största försäkringsriskerna. En förändring av driftskostnader samt nyttjande av optioner påverkar dock enbart avsättningarnas storlek om framtida förväntade kostnader för gällande försäkringar överstiger motsvarande framtida förväntade intäkter för dessa försäkringar.

Exponering mot försäkringsrisk

Hela Folksam LO Fondförsäkrings åtagande innebär en exponering mot driftkostnadsrisk och en övervägande del innebär även exponering mot optionsrisk. En andel av Folksam LO Fondförsäkrings åtaganden är även exponerade mot långlevnadsrisker. Långlevnadsrisken är dock mycket begränsad då avtalen är sådana att dödlighetsantagandena kan ändras under försäkringstiden.

Rapportering av försäkringsrisk

Som ett led i Folksam LO Fondförsäkrings interna uppföljning och riskhantering informeras styrelsen löpande om utvecklingen av försäkringsriskerna. I Riskrapporten, riskhanteringsfunktionens rapport om risker till vd och styrelse, ges en samlad bild av riskläget, inklusive försäkringsrisker. Riskrapporten innehåller såväl kvantitativ som kvalitativ uppföljning av risker.

I aktuarierapporten rapporterar aktuariefunktionen till styrelsen om förändrade metoder och modeller för hantering av bland annat försäkringsrisk i samband med beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Extern rapportering sker i form av Aktuarieredogörelsen, i årsrapporten till Finansinspektionen, vilken innehåller en analys av årets legala riskresultat och driftsresultat.

Folksam LO Fondförsäkring tillämpar övergångsbestämmelser för verksamheten från och med 1 januari 2016, och tillämpar därmed den äldre regleringen. Detta innebär bland annat att Folksam LO Fondförsäkring rapporterar kapitalkrav beräknade i enlighet med Solvens I och Finansinspektionens trafikljus. Vidare rapporteras internt ett kapitalkrav som bygger på en egen bedömning av försäkringsriskerna.

I Folksam LO Fondförsäkrings egen risk- och solvensbedömning beskrivs de risker som Folksam LO Fondförsäkring är, eller kommer att bli, exponerad för under den kommande treåriga affärsplaneringsperioden. För affärsplaneringsperioden 2022 - 2024 reflekterar prognosåren 2023 och 2024 att övergångsregleringen inte längre gäller.

Finansiella risker

Med finansiell risk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av finansiella händelser. Exempel på händelser kan vara marknadshändelser såsom aktiekursfall eller förändring av marknadsräntor.

För att underlätta fondadministrationen för försäkringstagarnas räkning håller företaget ett handelslager med fondandelar för vilka företaget bär den finansiella risken. Utöver dessa tillgångar har företaget placeringstillgångar vilka sammantaget ska hållas inom de ramar som styrelsens placeringspolicy anger. Regulatoriska krav avseende skuldtäckning och solvens utgör ytterligare restriktioner som ska uppfyllas samt att den totala risknivån aldrig får vara högre än att grönt ljus erhålls i Finansinspektionens trafikljus.

Företaget är indirekt exponerat för marknadsrisk då intäkterna är beroende av storleken på kundernas förvaltade kapital. Värdet på kundernas fondinnehav påverkas av de marknadsrisker fonderna är exponerade mot. Företaget säkrar inte risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de som uppkommer på grund av valutakursförändringar i dessa.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av företagets tillgångar och anger ramar och limiter för exponeringar samt riktlinjer för verksamheten. Vd ansvarar för att förvaltningen av företagets tillgångar sker inom de ramar och anvisningar som styrelsen givit samt för översynen av placeringsriktlinjerna.

Företagets tillgångar är fördelade i följande tillgångsportföljer:

- Placeringstillgångar för vilka försäkringstagare/ försäkrade står för den finansiella risken
- Handelslager, egna placeringstillgångar för att underlätta fondadministrationen
- Företagets egna placeringstillgångar utöver handelslagret

Uppföljning och riskkontroll avseende finansiella risker är organiserad genom att:

- Placeringarna stäms löpande av mot de begränsningar som ges av placeringsriktlinjerna.
- Handelslagrets storlek och fördelning stäms löpande av mot de nivåer som är fastställda av vd.
- Riskfunktionen ansvarar för att en självständig uppföljning av de finansiella riskerna och rapporterar dels omgående eventuella överträdelser till styrelsen och vd samt dels löpande utvecklingen av de finansiella riskerna.

Hantering av finansiella risker

Merparten av tillgångarna finns i tillgångsportföljen där försäkringstagarna står den finansiella risken. För övriga tillgångsportföljer anger placeringsriktlinjerna godkända tillgångsslag, instrument och motparter.

Marknadsrisker

Med marknadsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i marknadspriser.

Marknadsrisken är en betydande risk för Folksam LO Fondförsäkring och delas i sin tur in i aktiekursrisk, ränterisk samt valutarisk. Dessa risker mäts m h a trafikljusberäkningar. Dessutom mäts marknadsrisken m h a ett internt kapitalkrav (ICR). I tabellerna nedan redovisas känslighetsanalyser för respektive risktyp.

Känslighetsanalys av aktiekursrisk

Med aktiekursrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i aktiekurser.

I tabellen nedan redovisas en känslighetsanalys av effekten på resultat före skatt och eget kapital vid en nedgång om 10 procent i marknadsvärdet på företagets egna aktieinnehav.

Tkr	2021		2020	
	Marknadsvärde	Känslighet	Marknadsvärde	Känslighet
Känslighetsanalys aktiekursrisk				
Investeringsfonder aktier	547 354	-54 735	464 101	-46 410
Nettopåverkan resultat före skatt		-54 735		-46 410
Nettopåverkan eget kapital		-43 460		-36 478

Känslighetsanalys av ränterisk

Folksam LO Fondförsäkring mäter räntekänslighet för tillgångar där försäkringstagarna inte bär marknadsrisken.

I tabellen nedan visas känslighetsanalys av ränterisken genom en redovisning av hur tillgångarnas storlek förändras vid en parallellförskjutning med + 1 procentenhet av den nominella marknadsräntan.

Tkr	2021		2020	
	Marknadsvärde	Känslighet	Marknadsvärde	Känslighet
Känslighetsanalys ränterisk				
Investeringsfonder räntebärande	2 416 280	-97 705	2 010 294	-104 671
Nettopåverkan resultat före skatt		-97 705		-104 671
Nettopåverkan eget kapital		-77 578		-82 271

Ränterisk kassaflöde

I tabellen nedan framgår hur en ökning eller sänkning av marknadsräntan på 0,5 % påverkar ränteintäkter respektive räntekostnader för tillgångar och skulder med räntebindningstid på upp till ett år.

Kassaflödesrisk, Tkr	2021	2020
Ökning av marknadsräntan		
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	2 314	2 040
Summa	2 314	2 040
Minskning av marknadsräntan		
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	-2 314	-2 040
Summa	-2 314	-2 040

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i valutakurser. I de fall tillgångar är exponerade mot andra valutor än svenska kronor uppstår valutarisk. Valutaexponering får endast förekomma mot de valutor där exponering kan uppstå genom placeringar i aktier och bolagsstrategiska innehav. Företagets försäkringsåtaganden är enbart fastställda i svenska kronor. Folksam LO Fondförsäkring har en begränsad exponering mot valutakursrisk i företagets egna placeringar.

Kreditrisk

Med kredit-, motparts- och emittentrisk avses risker för att motparter eller emittenter inte fullgör sina finansiella förpliktelser och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Företaget har som policy att i huvudsak endast tillåta placeringar i värdepapper med hög kreditvärdighet och för en förteckning över godkända emittenter och motparter. Kredit- och motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. Kreditrisk uppstår i placeringsverksamheten, men även inom återförsäkring.

Mätning av kreditrisk

Den kreditriskexponering (efter avdrag för förlustreserver, kvittning och efter värde av säkerheter) som företaget har i olika klasser av finansiella tillgångar framgår av tabellen nedan (maximal kreditexponering). Kredit- och motpartsriskerna bedöms vara små.

Tkr	2021			2020		
	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Maximal kreditriskexponering						
Tillgångsklass						
Fordringar ¹⁾	56 040	-	56 040	104 451	-	104 451
Kassa och bank	462 827	-	462 827	407 982	-	407 982
Övriga upplupna intäkter	149 000	-	149 000	89 158	-	89 158
Summa i balansräkningen	667 866	-	667 866	601 591	-	601 591

¹⁾ Fordringar avseende direkt försäkring och övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdeskatt.

2021

Kreditkvalitet exkl. återförsäkring, Tkr

Låg-hög kreditrisk	Låg kreditrisk					Normal rating		Hög kreditrisk		Förfallna, nedskrivna, omförhandlade fordringar ²⁾	Brutto före kvittning och förlust-reserveringar
	AAA	AA	A	BBB	Utan rating	BB	Utan rating	B-CCC	Utan rating		
Tillgångsklass											
Fordringar ¹⁾	-	-	-	-	52 334	-	3 706	-	-	-	56 040
Kassa och bank	-	-	462 827	-	-	-	-	-	-	-	462 827
Upplupna ränteutäcker	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	-	-	-	-	-	149 000	-	-	-	149 000
Summa i balansräkningen	-	-	462 827	-	52 334	-	152 706	-	-	-	667 867
Summa	-	-	462 827	-	52 334	-	152 706	-	-	-	667 867
<i>Varav tillgångar med avtalsenliga kassaflöden i balansräkningen</i>	-	-	462 827	-	-	-	2 517	-	-	-	465 344
<i>Verkligt värde för tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som inte har låg kreditrisk</i>	-	-	-	-	-	-	2 517	-	-	-	2 517

¹⁾ Fordringar avser övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdesskatt.

²⁾ Upplysning om förfallna, nedskrivna och omförhandlade fordringar lämnas för finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

2020

Kreditkvalitet exkl. återförsäkring, Tkr

Låg-hög kreditrisk ¹⁾	Låg kreditrisk					Normal rating		Hög kreditrisk		Förfallna, nedskrivna, omförhandlade fordringar ³⁾	Brutto före kvittning och förlust-reserveringar
	AAA	AA	A	BBB	Utan rating	BB	Utan rating	B-CCC	Utan rating		
Tillgångsklass											
Fordringar ²⁾	-	-	-	-	102 720	-	1 731	-	-	-	104 451
Kassa och bank	-	-	407 982	-	-	-	-	-	-	-	407 982
Övriga upplupna intäkter	-	-	-	-	-	-	89 158	-	-	-	89 158
Summa i balansräkningen	-	-	407 982	-	102 720	-	90 889	-	-	-	601 591
Summa	-	-	407 982	-	102 720	-	90 889	-	-	-	601 591
<i>Varav tillgångar med avtalsenliga kassaflöden i balansräkningen ¹⁾</i>	-	-	-	-	102 720	-	90 889	-	-	-	601 591
<i>Verkligt värde för tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som inte har låg kreditrisk ¹⁾</i>	-	-	-	-	-	-	90 889	-	-	-	90 889

¹⁾ Företaget har valt att tillämpa tillfälligt undantag från IFRS 9, som medges via tillägg till IFRS 4, fram till 31 december 2021 då byte av redovisningsprinciper till IFRS 9 genomfördes. Upplysningar för år 2020 lämnas för att möjliggöra jämförelse med företag som tillämpar IFRS 9. Upplysningar avser att efterlikna de grupperingar som görs när IFRS 9 tillämpas utan att för den skull vara en fullständig tillämpning av det regelverket. Upplysningar om kreditkvalitet förtydligas genom att företaget delar in kvaliteten i grupper för låg, normal och vad företaget anser vara hög kreditrisk. Vidare lämnas separat information för Finansiella tillgångar med avtalsvillkor som vid särskilda datum ger upphov till kassaflöden som endast är betalningar av räntor och kapitalbelopp på det utestående kapitalbeloppet och som ingår i en affärsmodell där syftet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden, avser t.ex. övriga fordringar och banktillgodohavanden för t.ex. leverantörsbetalningar.

²⁾ Fordringar avser övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdesskatt.

³⁾ Upplysning om förfallna, nedskrivna och omförhandlade fordringar lämnas för finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiell koncentrationsrisk

Med finansiell koncentrationsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av otillräcklig diversifiering av tillgångar, motparter eller emittenter. Företaget kan exponeras för koncentrationsrisk genom innehav av egna placeringstillgångar, handelslager i fonder samt banktillgodohavanden. Företagets egna placeringstillgångar, utöver placeringar i handelslagret, består per årsskiftet av innehav i fonder med räntebärande värdepapper och aktiefonder. Placeringarna i fonder sker så att en god riskspridning uppnås. I företagets handelslager finns normalt mindre belopp i fonder som tillhandahålls för kunders köp och försäljning av fondandelar. Dock kan det under kortare tidsperioder finnas större poster med fondinnehav som kan innebära en koncentrationsrisk. Sammantaget bedöms dock koncentrationsrisken som låg.

Mätning av finansiella koncentrationsrisker

Den finansiella koncentrationsrisken följs upp för stora koncentrationer av riskexponeringar.

Tkr	2021	2020
Väsentliga koncentrationer av kreditexponering		
Swedbank	462 827	406 458
Nordea	-	1 524

Likviditetsrisker

Företaget definierar likviditetsrisk som risken att företaget inte kan infria sina betalningsförpliktelser eller att finansiella transaktioner inte kan genomföras alternativt endast genomföras till avsevärd merkostnad, förlust eller oönskad riskexponering.

Företaget hanterar risken att inte kunna infria betalningar med hjälp av buffertar som står i proportion mot prognoser av likviditetsbehov. Företaget hanterar risken för att inte kunna genomföra finansiella transaktioner genom att tillgångarna placeras i fondandelar i de fonder som de försäkrade/försäkringstagarna erbjuds eller fonder med god likviditet som kan avyttras utan föregående avisering. Företagets likviditetsrisk anses vara av ringa betydelse i den totala riskbilden.

Återstående löptider

2021	På anmodan	< 1 år	1-5 år	> 5år	Utan löptid	Summa
Likviditetsexponering Finansiella skulder, Tkr						
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)	171 853 276	-	-	-	-	171 853 276
Derivat	-	-	-	-	-	-
Andra finansiella skulder	-	98 289	-	-	-	98 289
Summa balansräkning	171 853 276	98 289	-	-	-	171 951 565
Kreditlöften	-	-	-	-	-	-
Summa utanför balansräkningen	-	-	-	-	-	-
Summa	171 853 276	98 289	-	-	-	171 951 565
2020	På anmodan	< 1 år	1-5 år	> 5år	Utan löptid	Summa
Likviditetsexponering Finansiella skulder, Tkr						
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)	135 599 075	-	-	-	-	135 599 075
Derivat	-	-	-	-	-	-
Andra finansiella skulder	-	187 787	-	-	-	187 787
Summa balansräkning	135 599 075	187 787	-	-	-	135 786 862
Kreditlöften	-	-	-	-	-	-
Summa utanför balansräkningen	-	-	-	-	-	-
Summa	135 599 075	187 787	-	-	-	135 786 862

För upplysningar om förväntade löptider, se not Förväntade återvinningstidpunkter.

Verksamhetsrisker

Med verksamhetsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser i företagets omvärld eller interna miljö eller till följd av strategiska, affärsrelaterade eller operativa beslut. Verksamhetsrisk delas in i underkategorierna affärsrisk och operativ risk.

Affärsrisk

Affärsrisk avser risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av strategiska och affärsrelaterade beslut eller händelser utanför företagets direkta kontroll. Affärsriskerna påverkas av företagets förmåga att hantera förändringar. Affärsrisk delas in i omvärldsrisk (händelser utanför företagets direkta kontroll) och beslutsrisk (att strategiska och affärsrelaterade beslut baseras på otillräckliga underlag och analyser).

Operativ risk

Med operativ risk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser i den löpande verksamhetens genomförande, som uppstår till följd av processer, system eller människor.

Hantering av verksamhetsrisker

En grundläggande princip inom företaget är att risk tas medvetet och riskhanteringen är en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Riskhanteringen i företaget sker därför systematiskt såväl i verksamhetsprocesserna (löpande verksamheten) som i affärsplanering samt inför beslut om väsentliga förändringar.

Vid riskidentifiering är utgångspunkten verksamhetens mål, en aktuell omvärldsanalys och nulägesbedömning, informationsklassning samt incidenter. Omvärldsanalysen ska innefatta bevakning av nya riskområden.

Riskhanteringsprocessen för verksamhetsrisk följer i allt väsentligt den process som beskrivs under rubrik "Riskhanteringsprocessen". Rapportering av verksamhetsrisker sker två gånger per år till vd och styrelse i den riskrapport som sammanställs av riskhanteringsfunktionen.

Kontinuitetsplanering

Om oönskade händelser inträffar trots att riskreducerande åtgärder har vidtagits begränsas konsekvenserna med hjälp av kontinuitetsplanering och krisberedskap. Kris- och kontinuitetsplaner är upprättade inom företaget och övas i syfte att kunna hantera en eventuell krisituation och begränsa effekterna av negativa händelser. Styrelsens övergripande mål och krav när det gäller kontinuitetshantering för Folksam LO Fondförsäkring tydliggörs i interna regelverk.

Incidenthantering

Incidenter rapporteras av alla medarbetare. Incidenterna kategoriseras och värderas och vidtagna åtgärder dokumenteras och följs upp. Till stöd för detta finns riktlinjer och instruktioner.

Kapitalhantering

I kapitalhanteringspolicyn fastställer styrelsen de övergripande principerna för kapitalhantering och likviditetshantering i Folksam LO Fondförsäkring. Policyn utgör styrelsens verktyg för styrning av företaget med avseende på härledning och hantering av kapitalmål, kapitalbas och likviditetsriskhantering.

Kapitalhanteringen är samordnad med Folksam LO Fondförsäkrings affärsplanering, egen risk- och solvensbedömning samt riskhantering. Kapitalhanteringen ska vara ändamålsenlig för styrning och måluppfyllnad, samt uppfylla alla gällande regelverkskrav.

Med ändamålsenlig kapitalisering avses den storlek på kapitalbas och dess poster som vid var tidpunkt möjliggör att klara den dagliga driften, täcka risker och åtaganden i verksamheten samt generera god avkastning.

Folksam Fondförsäkring har fastställt ett kapitalmål för kapitalbasen, vid vilken kapitaliseringen långsiktigt anses vara ändamålsenlig.

Aktuell kapitalsituation

Företaget har under 2021 genomfört en egen risk- och solvensbedömning för den treåriga affärsplaneringsperioden 2022 till 2024. Det övergripande syftet med den egna risk- och solvensbedömningen är att utifrån företagets strategier, affärsplaner och exponeringar bedöma företagets kapitalbehov samt säkerställa att företaget klarar att möta riskerna och det regulatoriska kapitalkravet.

Den egna risk- och solvensbedömningen visar att Folksam LO Fondförsäkring har en stabil finansiell situation och är tillräckligt kapitaliserat för att genomföra sin affärsplan.

För kvantitativa upplysningar se femårsöversikten.

Not 3. Premieinkomst

Tkr	2021	2020
Frigjord risksumma	211 142	152 312
Summa	211 142	152 312

Not 4. Övriga tekniska intäkter

Tkr	2021	2020
Fondrabatt från fondförvaltare	797 122	646 411
Summa	797 122	646 411

Not 5. Intäkter från avtal med kunder

Noten nedan visar till största delen intäkter från avtal inom Folksam LO Fondförsäkrings fondförsäkringsverksamhet. Det innebär att avtal med en kund i detta sammanhang inte avser leasingavtal, försäkringsavtal eller avtal kopplat till finansiella instrument.

Folksam LO Fondförsäkring har kategoriserat intäkterna utifrån typ av tjänst. De olika tjänsterna är provisioner, administrationsavgift och flyttavgift. Se avsnitt 3.2 Intäkter från Investeringsavtal i not 1 Redovisningsprinciper hur dessa intäkter redovisas.

Provisioner

För köp av fondandelar erhåller Folksam LO Fondförsäkring fondrabatt från respektive fondbolag, vilken beräknas i procent av respektive fonds nettoförvaltningsavgift och baseras på det totala värdet av innehavet i fonderna. Med nettoförvaltningsavgift avses aktuell förvaltningsavgift och viss administrativ avgift minskat med avgifter till förvaringsinstitut, revisorer och tillsynsavgifter. Förvaltningsavgiften kan variera från fond till fond. Fondrabatten regleras månadsvis eller kvartalsvis, efter utgången av aktuell period.

Administrationsavgift

I fondförsäkringsverksamheten uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. För tackning av kostnaderna tas avgifter ut genom inlösen av fondandelar. Administrationsavgift belastar fondvärdet månadsvis genom inlösen av fondandelar och kan bestå av ett fast belopp och/eller en viss procent av fondvärdet.

Flyttavgift

För att täcka kostnader vid utflytt från Folksam LO Fondförsäkring kan flyttavgifter tas ut. Inom vissa områden tas även en administrationsavgift ut av valcentralen. Avgifterna dras för kund vid utflyttstillfället.

Tabellen nedan visar intäkter per typ av tjänst:

Tkr	2021	2020
Typ av tjänst		
Provisioner	797 122	646 411
Administrationsavgift	38 836	41 689
Flyttavgifter	2 113	1 818
Summa intäkter från avtal med kunder	838 072	689 919

Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar

Tkr	2021	2020
Arvsvinst	-185 087	-128 073
Skadebehandlingskostnader	-1 225	-5 979
Rabatter till försäkringstagare	-367 725	-301 772
Summa	-554 036	-435 824

Not 7. Driftskostnader

Tkr	2021	2020
Specifikation av resultatposten driftskostnader		
Anskaffningskostnader	-5 989	-9 466
Administrationskostnader	-105 547	-96 485
Summa	-111 536	-105 951
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	-1 225	-5 979
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-2 246	-1 104
Summa	-3 470	-7 083
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadslag		
Personalkostnader m m	-62 251	-68 269
Lokalkostnader m m	-4 515	-6 222
Av- och nedskrivningar	-2 497	-816
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-45 742	-37 727
Summa	-115 006	-113 034
Specifikation av arvode och kostnadsersättning till revisorer		
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag ¹⁾	-476	-266
Summa	-476	-266
KPMG AB		
Revisionsuppdrag ¹⁾	-	-83
Summa	-	-83
Summa arvode och kostnadsersättning till revisorer	-476	-349

¹⁾ Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och vd:s förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 8. Kapitalavkastning, intäkter

Tkr	2021	2020
Erhållna utdelningar	1 929	1 909
Ränteintäkter		
Övriga ränteintäkter	4 964	4 300
Realisationsvinst netto		
Aktier och andelar	31 713	-
Summa	38 607	6 208

Not 9. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Tkr	2021	2020
Aktier och andelar	111 872	46 938
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	22 924
Summa	111 872	69 862

Not 10. Kapitalavkastning, kostnader

Tkr	2021	2020
Kapitalförvaltningskostnader	-2 246	-1 104
Räntekostnader		
Övriga räntekostnader	-50	-327
Valutakursförlust netto	-	-572
Realisationsförlust netto		
Aktier och andelar	-	-8 676
Övriga finansiella kostnader	-173	-35
Summa	-2 469	-10 715

Not 11. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Tkr	2021	2020
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-17 922	-
Summa	-17 922	-

Not 12. Nettoresultat per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2021	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Upplupet anskaffningsvärde	Summa
	Innehav för handelsändamål	Andera affärsmodeller	Summa		
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	-	145 478	145 478	-	145 478
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-12 964	-12 964	-	-12 964
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	-	34 085 061	34 085 061	-	34 085 061
Övriga fordringar	-	-	-	-125	-125
Summa	-	34 217 575	34 217 575	-125	34 217 450
Finansiella skulder					
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk	-	-34 085 061	-34 085 061	-	-34 085 061
Övriga skulder	-	-	-	-49	-49
Summa	-	-34 085 061	-34 085 061	-49	-34 085 110
Nettoresultat finansiella tillgångar och skulder	-	132 514	132 514	-174	132 340
Räntor enligt effektivräntemetoden Finansiella tillgångar				-	
Räntor enligt effektivräntemetoden Finansiella skulder				-49	

Tkr, 2020	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Summa
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	
Finansiella tillgångar					
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	8	-	8
Aktier och andelar	39 637	-	-	-	39 637
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	27 221	-	-	-	27 221
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	12 416 002	-	-	-	12 416 002
Övriga fordringar	-	-	-2	-	-2
Kassa och bank	-	-	-50	-	-50
Summa	12 482 860	-	-44	-	12 482 816
Finansiella skulder					
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka ft bär risk	-12 416 002	-	-	-	-12 416 002
Övriga skulder	-	-	-	-176	-176
Summa	-12 416 002	-	-	-176	-12 416 178
Netto finansiella tillgångar och skulder	66 858	-	-44	-176	66 638

Not 13. Bokslutsdispositioner

Tkr	2021	2020
Periodiseringsfond		
Ingående balans	36 429	39 327
Avsättning /Upplösning	9 654	-2 898
Utgående balans	46 083	36 429
Periodiseringsfond per räkenskapsår		
Periodiseringsfond räkenskapsår 2015	-	1 411
Periodiseringsfond räkenskapsår 2016	11 539	11 539
Periodiseringsfond räkenskapsår 2017	3 716	3 716
Periodiseringsfond räkenskapsår 2018	8 392	8 392
Periodiseringsfond räkenskapsår 2019	9 184	9 184
Periodiseringsfond räkenskapsår 2020	2 187	2 187
Periodiseringsfond räkenskapsår 2021	11 066	-
Summa	46 083	36 429

Not 14. Skatt på årets resultat

Tkr	2021	2020
Skatt på årets resultat		
Aktuell skattekostnad	-108 946	-103 066
varav avkastningsskatt	-101 721	-89 086
varav inkomstskatt	-7 225	-13 980
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-19 354	-14 261
Summa	-128 300	-117 327
Aktuell skattekostnad avseende avkastningsskatt		
Avkastningsskatt	-101 721	-89 086
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	0	-
Summa	-101 721	-89 086
Aktuell skattekostnad avseende inkomstskatt		
Periodens skattekostnad	-7 218	-1 482
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	-7	-12 498
Summa	-7 225	-13 980
Specifikation av uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader andra finansiella placeringstillgångar	-19 354	-14 951
Uppskjuten skatt avseende förändring i skattesats ¹⁾	-	690
Summa	-19 354	-14 261
Skatt avseende inkomstskatt		
Aktuell skatt avseende inkomstskatt	-7 225	-13 980
Uppskjuten skatt	-19 354	-14 261
Summa	-26 579	-28 240
Avstämning av effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	605 697	457 711
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-485 334	-389 457
Summa resultat i inkomstbeskattad verksamhet	120 362	68 254
Skatt enligt gällande skattesats, 20,6% (21,4%)	-24 795	-14 606
Skatteeffekt andra ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	-1 777	-1 826
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser ¹⁾	-7	-11 808
Redovisad effektiv skatt	-26 579	-28 240
Effektiv skatt	-22,1%	-41,4%

¹⁾ I juni 2018 beslutades att bolagsskatten skulle sänkas och att sänkningen skulle ske stegvis. För åren 2019-2020 sänktes bolagsskatten till 21,4 procent och från och med 2021 och framåt är bolagsskatten sänkt till 20,6 procent. Dock finns det särskilda regler för periodiseringsfonder. Återföringen sker till mellan 100 och 106 procent av avdraget, beroende på vilket år periodiseringsfonden avsattes och vilket år den upplöses.

Not 15. Andra immateriella tillgångar

Tkr	2021	2020
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	10 582	3 870
Investeringar	1 364	6 711
Utgående balans	11 946	10 582
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-326	-
Årets avskrivningar	-1 427	-326
Årets nedskrivningar	-815	-
Utgående balans	-2 569	-326
Redovisade värden	9 378	10 256
Årets av- och nedskrivningar ingår i nedanstående rader i resultaträkningen		
Driftskostnader	-2 242	-326

Avskrivningstid

De internt upparbetade immateriella tillgångarna avser utveckling av livförsäkringssystem samt utveckling av processen för tjänstepensionsregleringen. Nyttjandeperioden är 7 år respektive 5 år och skrivs av linjärt.

Under 2021 har 1 438 (308) tusen kronor kostnadsförts avseende utgifter för forskning, samt 6 237 (7 168) tusen kronor avseende utgifter för utveckling.

Utgifter för forskning och utveckling innefattar samtliga utgifter som direkt kan hänföras till forsknings- eller utvecklingsinvesteringar.

Not 16. Aktier och andelar

Tkr	2021	2020
Bokfört värde	553 232	470 823
Anskaffningsvärde	258 021	287 483
Verkligt värde	553 232	470 823
varav:		
Noterade aktier	553 232	470 823

Not 17. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Tkr	2021	2020
Anskaffningsvärde		
Svenska räntefonder	1 921 127	1 552 054
Summa	1 921 127	1 552 054
varav:		
Noterade	1 921 127	1 552 054
Verkligt värde		
Svenska räntefonder	1 953 160	1 602 009
Summa bokfört värde	1 953 160	1 602 009
varav:		
Noterade	1 953 160	1 602 009
Positiv/negativ skillnad till följd av att bokfört värde överstiger/understiger nominella värden.	32 033	49 955

Not 18. Fondförsäkringstillgångar

Tkr	2021	2020
Bokfört värde	171 711 099	135 487 264
Verkligt värde	171 711 099	135 487 264

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2021	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen Obligatoriskt			Upplupet anskaffningsvärde	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Innehav för handelsändamål	Andra affärsmodeller	Summa						
Tillgångar									
Aktier och andelar	509	552 723	553 232	-	553 232	553 232	553 232	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	144	1 953 016	1 953 160	-	1 953 160	1 953 160	1 953 160	-	-
Fondförsäkringstillgångar	-	171 711 099	171 711 099	-	171 711 099	171 711 099	171 711 099	-	-
Övriga fordringar	794	52 728	53 522	2 517	56 040	56 040	53 522	-	-
Kassa och bank	-	1	1	462 826	462 827	462 827	1	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	149 000	149 000	-	149 000	149 000	149 000	-	-
Summa finansiella tillgångar	1 447	174 418 567	174 420 014	465 344	174 885 357	174 885 357	174 420 014	-	-
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	34 460	34 460	-	-	-
Summa icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	34 460	34 460	-	-	-
Summa tillgångar	1 447	174 418 567	174 420 014	465 344	174 919 818	174 919 818	174 420 014	-	-
Skulder									
Fondförsäkringsåtaganden	-	171 853 276	171 853 276	-	171 853 276	171 853 276	-	171 853 276	-
Övriga skulder	12 928	-	12 928	84 657	97 585	97 585	12 928	-	-
Övriga upplupna kostnader	-	-	-	704	704	704	-	-	-
Summa finansiella skulder	12 928	171 853 276	171 866 204	85 362	171 951 565	171 951 565	12 928	171 853 276	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	216 769	216 769	-	-	-
Summa skulder	12 928	171 853 276	171 866 204	85 362	172 168 334	172 168 334	12 928	171 853 276	-

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder forts.

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2020	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Aktier och andelar	470 371	453	-	-	470 823	470 823	470 823	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 601 979	30	-	-	1 602 009	1 602 009	1 602 009	-	-
Övriga finansiella placeringstillgångar	384	-	-	-	384	384	384	-	-
Fondförsäkringstillgångar	135 487 264	-	-	-	135 487 264	135 487 264	135 487 264	-	-
Övriga fordringar	-	-	104 451	-	104 451	104 451	-	-	-
Kassa och bank	-	-	407 982	-	407 982	407 982	-	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	-	89 158	-	89 158	89 158	-	-	-
Summa finansiella tillgångar	137 559 998	482	601 591	-	138 162 071	138 162 071	137 560 480	-	-
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	35 655	35 655	-	-	-
Summa icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	35 655	35 655	-	-	-
Summa tillgångar	137 559 998	482	601 591	-	138 197 726	138 197 726	137 560 480	-	-
Skulder									
Fondförsäkringsåtaganden	135 599 075	-	-	-	135 599 075	135 599 075	-	135 599 075	-
Övriga skulder	-	7 025	-	179 676	186 701	186 701	7 025	-	-
Övriga upplupna kostnader	-	-	-	1 086	1 086	1 086	-	-	-
Summa finansiella skulder	135 599 075	7 025	-	180 763	135 786 862	135 786 862	7 025	135 599 075	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	146 432	146 432	-	-	-
Summa skulder	135 599 075	7 025	-	180 763	135 933 294	135 933 294	7 025	135 599 075	-

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder forts

Tillfälligt undantag från IFRS 9 Finansiella instrument, verkligt värde¹⁾

Tkr	2020	
	Finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden SPPI ²	Andra finansiella tillgångar ³
Tillgångar		
Aktier och andelar	-	470 823
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	1 602 009
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	384
Fondförsäkringstillgångar	-	135 487 264
Övriga fordringar	104 451	-
Kassa och bank	407 982	-
Övriga upplupna intäkter	89 158	-
Summa finansiella tillgångar	601 591	137 560 480

¹⁾ Företaget har valt att tillämpa tillfälligt undantag från IFRS 9, som medges via tillägg till IFRS 4, fram till 31 december 2021 då byte av redovisningsprinciper till IFRS 9 genomfördes, upplysningar lämnas för att möjliggöra jämförelse med företag som tillämpar IFRS 9. Upplysningar lämnas för finansiella tillgångar och avser att efterlikna de grupperingar som görs när IFRS 9 tillämpas utan att för den skull vara en fullständig tillämpning av det regelverket.

²⁾ Avser finansiella tillgångar med avtalsvillkor som vid särskilda datum ger upphov till kassaflöden som endast är betalningar av räntor och kapitalbelopp på det utestående kapitalbeloppet och som ingår i en affärsmodell där syftet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden, avser t.ex. övriga fordringar och banktillgodohavanden för t.ex. leverantörsbetalningar. Tillgångarna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

³⁾ Andra finansiella tillgångar avser alla andra finansiella tillgångar som inte hänförs till kategorin finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden. Tillgångarna värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Information om finansiella instruments verkliga värden

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Ingen betydande överföring har skett mellan nivå 1, 2 och 3 under året.

Information om verkligt värde för finansiella tillgångar och skulder klassificerade till upplupet anskaffningsvärde

Bokfört värde för finansiella tillgångar och skulder, klassificerade till upplupet anskaffningsvärde, anses reflektera det verkliga värdet.

Finansiella tillgångar och skulder klassificerade till upplupet anskaffningsvärde avser betalningsmedel hänförliga till kassa och bank samt kortfristiga finansiella fordringar och skulder.

Not 20. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Tkr	2021			2020		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Andra immateriella tillgångar	1 427	7 950	9 378	326	9 930	10 256
Aktier och andelar	509	552 723	553 232	453	470 371	470 823
Obligationer och räntebärande värdepapper	144	1 953 016	1 953 160	30	1 601 979	1 602 009
Övriga placeringstillgångar	-	-	-	384	-	384
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagare bär placeringsrisk	3 278 985	168 432 115	171 711 099	2 661 683	132 825 581	135 487 264
Övriga fordringar	81 054	-	81 054	129 465	-	129 465
Andra tillgångar	462 827	-	462 827	407 982	-	407 982
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	149 068	-	149 068	89 543	-	89 543
Summa tillgångar	3 974 014	170 945 804	174 919 818	3 289 865	134 907 861	138 197 726
Skulder och avsättningar						
Försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador	34 630	-	34 630	28 075	-	28 075
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk						
Fondförsäkringsåtaganden	3 278 985	168 432 115	171 711 099	2 661 683	132 825 581	135 487 264
Skuld till försäkringstagarna	142 177	-	142 177	111 811	-	111 811
Andra avsättningar						
Pensioner och likande förpliktelser	-	-	-	477	-	477
Skatteskuld	49 545	-	49 545	66 902	-	66 902
Uppskjuten skatteskuld	67 412	-	67 412	-	-	-
Skulder avseende direktförsäkring	1 590	-	1 590	599	-	599
Övriga skulder	160 895	-	160 895	236 891	-	236 891
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	986	-	986	1 275	-	1 275
Summa skulder och avsättningar	3 736 220	168 432 115	172 168 334	3 107 713	132 825 581	135 933 294

Not 21. Övriga fordringar

Tkr	2021	2020
Fordringar på koncernföretag	2 227	1 564
Fordringar på koncernföretag som inte konsolideras	290	-
Sålda ej likviderade aktier, andelar och räntebärande värdepapper	49 817	100 839
Övriga fordringar	28 720	27 062
Summa	81 054	129 465

Not 22. Förändringar i eget kapital

Hänvisning görs till rapport över förändringar i eget kapital.

Not 23. Aktiekapital

	2021	2020
Antal aktier	100 000	100 000
Kvotvärde, kronor	1 000	1 000

Not 24. Disposition av företagets vinst**Förslag till vinstdisposition**

Styrelsen och vd föreslår stämman att för år 2021 redovisade balanserade vinstmedel samt årets vinst om totalt 2 483 499 317 kronor balanseras i ny räkning.

Till årsstämmans förfogande står:

- balanserat resultat	2 006 102 415
- årets resultat	477 396 902
Totalt, kronor	2 483 499 317

Not 25. Oreglerade skador

Tkr	2021	2020
Avsättning för utbetalningar och flyttning		
Ingående bokfört värde	28 075	23 185
Inlösta fondvärden för utbetalning	140 796	753 987
Utbetalningar under året	-134 240	-749 097
Summa	34 630	28 075

Not 26. Fondförsäkringsåtaganden

Tkr	2021	2020
Ingående balans	135 599 075	118 758 681
Inbetalda premier	6 484 649	7 272 485
Utbetalda ersättningar	-4 514 538	-2 993 117
Rabatter till försäkringstagare	367 724	301 772
Värdeförändring på placeringstillgångar	34 085 061	12 416 002
Avgifter	-40 949	-43 508
Avkastningsskatt	-101 692	-89 001
Riskresultat dödlighet	-26 056	-24 240
Andra förändringar	2	-
Utgående balans	171 853 276	135 599 075

Not 27. Pensioner och liknande förpliktelser

Tkr	2021	2020
Företagsägd kapitalförsäkring	-	447
Summa	-	447

Not 28. Övriga skulder

Tkr	2021	2020
Skulder till koncernföretag	4 527	3 990
Skulder till övriga närstående företag	4 930	6 255
Leverantörsskulder	16	273
Köpta ej likviderade aktier, andelar och räntebärande värdepapper	18 809	-
Övriga skulder	132 613	226 375
Summa	160 895	236 892

Not 29. Uppskjuten skatt

Tkr	2021	2020
Uppskjutna skattefordringar (-) och skatteskulder (+)		
Aktier och andelar	60 814	37 768
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 599	10 291
Summa	67 412	48 059

Årets förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader har redovisats över resultaträkningen.

Not 30. Ställda säkerheter

Tkr	2021	2020
Övriga ställda säkerheter (bokfört värde)		
Företagets egna tillgångar	2 505 740	2 072 351
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar:		
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	171 711 099	135 487 264
Totalt ställda säkerheter	174 216 839	137 559 614

Ställda säkerheter

I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Folksam LO Fondförsäkring har rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som tillgångarna enligt Försäkringsrörelselagen överstiger de åtaganden som företaget har mot försäkringstagarna. De försäkringstekniska åtagandena uppgår till 171 887 906 (135 627 150) tusen kronor.

Not 31. Eventualförpliktelser

Tkr	2021	2020
Eventualförpliktelser	-	-

Not 32. Upplysningar om närstående

Närstående parter

Noten innehåller beskrivningar av transaktioner och utestående mellanhavanden inklusive åtaganden mellan Folksam LO Fondförsäkring och närstående enligt definitionen i IAS 24, Upplysningar om närstående.

Folksam LO Fondförsäkring betraktar följande juridiska och fysiska personer som närstående enligt denna definition:

- Samtliga företag i Folksam (Folksam Sak-koncernen samt Folksam Liv-koncernen inklusive KPA Pension¹⁾)
- Nyckelpersoner i ledande ställning²⁾
- Nyckelpersoners nära familjemedlemmar
- Konsumentkooperationens pensionsstiftelse

Företag eller fysiska personer anses inte vara närstående enbart på grund av normala kund- eller affärskontakter på marknadsmässiga villkor. Som närstående räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i företag i Folksamgruppen. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

- 1) Detaljerad beskrivning av varumärket KPA Pensions bolagsstruktur finns i förvaltningsberättelse, ägarförhållanden och koncernstruktur, i årsredovisning för Folksam Liv.
- 2) Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysningar lämnas i not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar.

Bolagsstruktur i Folksam

Folksam består av två koncerner. Folksam Sak-koncernen och Folksam Liv-koncernen inklusive KPA Pension. Bilden nedan visar legal struktur för Folksam Liv-koncernen. Detaljerad redovisning av samtliga Sak-koncernföretag finns i årsredovisning för Folksam ömsesidig sakförsäkring och samtliga Liv-koncernföretag finns i årsredovisning för Folksam ömsesidig livförsäkring. Årsredovisningarna finns på www.folksam.se

¹Detaljerad redovisning av andelar i intresseföretag i Folksam Liv-koncernen finns i not 19-20 i årsredovisning för Folksam Liv.

²Detaljerad redovisning av dotterföretag i Folksam Liv-koncernen finns i not 18-19 i årsredovisning för Folksam Liv.

³Detaljerad redovisning av dotter- och intresseföretag finns i not 16-17 i årsredovisning för KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (publ) (fd. KPA Pensionsförsäkring AB (publ)).

Not 32. Upplysningar om närstående forts.

Upplysningar om hur transaktioner, mellanhavanden samt åtaganden ingås och följs upp

Varje år beslutar styrelsen om en affärsplan som bland annat beskriver ekonomiska mål och nyttjandet av gemensamma resurser. Vd ska regelbundet under året informera styrelsen om prognos och utfall av affärsplan. Principiella avvikelser från beslutad affärsplan ska godkännas av styrelsen. I samband med årsbokslutet ska den slutliga fördelningen av kostnader mellan företagen beslutas av styrelsen.

Gemensam operativ organisation

Folksam Liv-koncernen tillsammans med Folksam Sak-koncernen bedriver sin verksamhet i samverkan med en till stor del gemensam operativ organisation samt delvis gemensam infrastruktur (IT, inventarier m.m). Beskriven samverkan gäller de företag som namnges i bilden ovan, ej namngivna företag i kategorin Övriga dotter- och intresseföretag ingår inte.

En central del av samverkan mellan Folksam Liv- och Sak koncernen är de gemensamma personalresurserna, i form av tillikaanställning. Utgångspunkten är att de samlade personalresurserna över tid ska vara lämpligt dimensionerade för att kostnadseffektivt kunna tillgodose personalbehovet för moder- och dotterföretag i båda koncernerna. Även Konsumentkooperationens pensionsstiftelse har tillikaanställd personal. Tillikaanställningen medför att företagen som delar operativ organisation inte köper och säljer tjänster som tillhandahålls av den tillikaanställda personalen, annat än i undantagsfall där det är särskilt motiverat. Istället tillämpas fördelning av kostnader enligt principerna som beskrivs i avsnitt *Principer för kostnadsfördelning* nedan.

Gemensamma inköp

Mot bakgrund av den samverkan som bedrivs mellan koncernerna kan även inköp samordnas. Inköp till fler än ett företag ska som huvudregel ingås med Folksam Liv, Folksam Sak respektive KPA Tjänstepensionsförsäkring AB publ (fd. KPA Pensionsförsäkring AB (publ)) som part och inköpsföretag för respektive berörd koncern. Avtal kan ingås separat för varje inköpsföretag eller i ett för dessa företag gemensamt avtal. Vid inköp som uppgår till högst 20 miljoner kronor får dock Folksam Sak vara inköpsföretag för hela Folksamgruppen. Härutöver kan undantag få förekomma om det föreligger särskilda omständigheter som motiverar ett avsteg från huvudregeln.

Kostnader för gemensamma inköp lyder under de generella principer som beskrivs i avsnitt *Principer för kostnadsfördelning* nedan.

Principer för kostnadsfördelning

Respektive företag, verksamhetsgren och produkt ska bära sina direkt eller indirekt hänförliga driftskostnader kopplade till den gemensamma operativa organisationen samt gemensam infrastruktur. Grundprincipen vid kostnadsfördelningen är att respektive företag ska belastas med de kostnader som uppstår baserat på faktiskt nyttjande, om inte en annan fördelning är särskilt motiverad i det enskilda fallet.

Den kostnadsfördelning som överenskommits på övergripande nivå operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enhet och företag inom ramen för budgetprocessen. Överenskommelserna dokumenteras och innehåller specifikation per avdelning/kostnadsställe, samt uppgifter om hur uppföljning ska utföras. Fördelning per företag sker sedan i varje månadsbokslut, utifrån procentuell andel av månadsvis utfall på kostnadsställe eller ordernummer.

Fördelade kostnader och mottagna kostnader

Kostnader som fördelas mellan företagen inom Folksam består bland annat av personalkostnader, lokalkostnader, inventarier, marknadsförings- och försäljningskostnader samt IT-kostnader såsom datautrustning, drift, utveckling av system. Dessutom fördelas skadehanteringskostnader och andra försäkringsadministrativa kostnader samt kapitalförvaltningskostnader. I det avlämnande företaget uppstår en koncernintern intäkt och i det mottagande företaget uppstår en koncernintern kostnad. Både intäkten och kostnaden redovisas under raden Driftskostnader i resultaträkningen. I samband med kostnadsfördelningen uppstår en koncernintern fordran och en koncernintern skuld mellan företagen inom Folksam.

Pensionsvalet PV

KPA Pensionservice administrerar de individuella pensionsvalen för anställda inom den kommunala och kooperativa sektorn via valcentralstjänsten Pensionsvalet PV. Pensionsvalet PV förmedlar pensionspremier för flertalet pensionsavtal till valbara försäkringsföretag, dessutom hanterar Pensionsvalet PV premier för tjänstegrupplivförsäkringen. Förutom förmedling av premier hanterar Pensionsvalet PV även utbetalningar, värdebesked och övrig förmedlingsadministration. Pensionsvalet PV är ett så kallat särskilt företagsnamn inom KPA Pensionservice, som är oberoende och arbetar helt neutralt mot de olika försäkringsföretagen.

Transaktioner mellan Pensionsvalet PV och Folksam LO Fondförsäkring

Folksam LO Fondförsäkring är valbart företag inom den kommunala och kooperativa sektorn. Transaktioner mellan Pensionsvalet PV och Folksam LO Fondförsäkring är följande; Förmedling av premier, Fakturering vid återtag av premier, Transaktioner i samband med kapitalflytt samt Fakturering för utfört uppdrag enligt avtal.

Koncerninterna fordringar och skulder samt ränta

Ränta på mellanhavandet beräknas månadsvis och Folksam tillämpar STIBOR 1 vecka. Reglering av mellanhavanden sker dagligen, veckovis, månadsvis eller kvartalsvis beroende på rörelse och belopp. Vid behov kan även fordringarna regleras vid anfordran.

Upplysningar om transaktioner mellan Folksam LO Fondförsäkring och närstående inom:

	Folksam Liv-koncernen				Folksam Sak-koncernen				Övriga närstående
	Moder-företag	Konsolid-erade koncern-företag	Ej konsolid-erade koncern-företag	Intresse-företag	Moder-företag	Konsolid-erade koncern-företag	Ej konsolid-erade koncern-företag	Intresse-företag	
2021, Tkr									
Fördelade kostnader	1 470	258		437					
Mottagna kostnader	-50 285	-1 016			-44 577				
Administrativa kostnader				232					
Ränteintäkter	-3	0							
Räntekostnader		2							
Summa	-48 818	-756	669	-	-44 577	-	-	-	-

Upplysningar om Folksam Livs utestående mellanhavanden och åtaganden till närstående per 31 december

	Folksam Liv-koncernen				Folksam Sak-koncernen				Övriga närstående
	Moder-företag	Konsolid-erade koncern-företag	Ej konsolid-erade koncern-företag	Intresse-företag	Moder-företag	Konsolid-erade koncern-företag	Ej konsolid-erade koncern-företag	Intresse-företag	
2021, Tkr									
Fordringar		2 227		290					
Skulder	4 494	33			4 930				
Summa	4 494	2 260	290	-	4 930	-	-	-	-

Upplysningar om transaktioner mellan Folksam LO Fondförsäkring och närstående inom:

	Folksam Liv-koncernen				Folksam Sak-koncernen				Övriga närstående
	Moder-företag	Konsolid-erade koncern-företag	Ej konsolid-erade koncern-företag	Intresse-företag	Moder-företag	Konsolid-erade koncern-företag	Ej konsolid-erade koncern-företag	Intresse-företag	
2020, Tkr									
Mottagna kostnader	-50 455		-958		-49 894				
Administrativa kostnader			-271						
Ränteintäkter	1		0						
Räntekostnader	-1		-1						
Summa	-50 455	-1 230			-49 894				

Upplysningar om Folksam Livs utestående mellanhavanden och åtaganden till närstående per 31 december

	Folksam Liv-koncernen				Folksam Sak-koncernen				Övriga närstående
	Moder-företag	Konsolid-erade koncern-företag	Ej konsolid-erade koncern-företag	Intresse-företag	Moder-företag	Konsolid-erade koncern-företag	Ej konsolid-erade koncern-företag	Intresse-företag	
2020, Tkr									
Fordringar			1 564						
Skulder	3 888		102		6 255				
Summa	3 888	1 666			6 255				

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Medelantal anställda ¹⁾

Medelantalet anställda uppgick till 4 (3). Andelen män uppgick till 0 (0) procent och andelen kvinnor till 100 (100) procent.

¹⁾ Folksam tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera företag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett företag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete. Utifrån tillikaanställningsmodellen är medelantalet anställda i Folksam LO Fondförsäkring 69 (73) personer.

Fördelning kvinnor och män, ledande befattningshavare, antal	2021		2020	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelse	6	5	8	4
Vd	-	1	1	-
Andra ledande befattningshavare	2	1	4	-
Summa kvinnor och män, ledande befattningshavare	8	7	13	4

Löner, ersättningar och övriga förmåner, Tkr	2021	2020
Styrelse	-384	-359
Vd	-1 100	-1 455
Andra ledande befattningshavare	-2 010	-1 760
Summa ledande befattningshavare	-3 494	-3 574
Tjänstemän	-37 515	-41 000
Totalt	-37 515	-41 000
Sociala kostnader ¹⁾	-21 203	-22 882
varav pensionskostnader vd, inklusive löneskatt	-214	-489
varav pensionskostnader andra ledande befattningshavare, inklusive löneskatt	-803	-704
varav pensionskostnader tjänstemän, inklusive löneskatt	-6 728	-7 989

¹⁾ Inklusivt upplösning av pensionsavsättningar

Jämförelsesiffrorna för 2020 har justerats p g a ändrade redovisningsprinciper gällande beräkning av personalkostnader från och med 1 januari 2021. Tidigare princip innebar att personalkostnaderna redovisades enligt hemvist, den nya principen innebär att personalkostnaderna redovisas utifrån fördelade kostnader. Se Not 1 Redovisningsprinciper, avsnitt 2.4.2.1.

Ersättningspolicy

Folksamns ersättningspolicy är gemensam för samtliga företag i Folksam och utgår från de grundläggande värderingarna inom Folksam och har som mål att långsiktigt attrahera, motivera och behålla kvalificerade medarbetare med rätt kompetens vilka bidrar till att Folksam LO Fondförsäkring når sina mål och strategier på kort och lång sikt. Ersättningen ska vara individuell och differentierad, den ska motivera goda prestationer och önskvärda beteenden samt bidra till ett sunt risktagande som ligger i linje med ägarnas och kundernas förväntningar på Folksam LO Fondförsäkring. Ersättningarna ska utformas och bestämmas utan hänsyn till kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Folksam LO Fondförsäkring har en restriktiv hållning till rörliga ersättningar. För att minimera överdrivet risktagande samt undvika intressekonflikter där kundens intressen inte tas till vara med tillbörlig omsorg så utgår inga rörliga ersättningar inom Folksam LO Fondförsäkring utöver kollektiva program baserade på Folksam Livs övergripande mål fastställda av styrelsen för Folksam Liv och som gäller för alla anställda inom Folksam Liv inklusive dotterföretag. För vd och tillikaanställd chef för internrevision utgår ingen rörlig ersättning.

Beslutsgång för ersättningspolicy

Folksamns ersättningspolicy är fastställd av Folksam LO Fondförsäkrings styrelse.

Ersättningsutskottet

Inom Folksam LO Fondförsäkring har styrelseordföranden ersättningsutskottets roll.

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.

Anställda som kan påverka Folksams risknivå

Folksam LO Fondförsäkring har identifierat de anställda som väsentligen kan påverka risknivån i företaget. Denna grupp av anställda utvärderas löpande och kan ändras beroende på den påverkan de har från tid till annan. Anställda som kan påverka risknivån i Folksam LO Fondförsäkring är vd samt tillikaanställd chef för internrevision.

Folksams belöningsprogram

Folksam har ett belöningsprogram som omfattar samtliga medarbetare inom Folksams verksamhet förutom för vd, koncernledning, vd i dotterföretagen och chef för internrevision. Syftet med belöningsprogrammet för 2021 var att skapa fokus på Folksams strategi och övergripande mål; att Folksam ska ha försäkrings- och pensionssparandebansens mest nöjda kunder samt en ökad digital förflyttning. Dessa områden utgjorde de belöningsgrundande målen i programmet samt att det finns en tröskel för driftkostnader i belöningsprogrammet. Denna tröskel innebär att utbetalning i programmet endast kan ske om driftkostnaderna maximalt uppgår till en viss nivå oaktat hur väl de belöningsgrundande målen uppnås. Belöningsprogrammet kan falla ut med 0 kronor till maximalt 20 000 kronor per medarbetare beroende på grad av måluppfyllelse. Utfallet i belöningsprogrammet växlas obligatoriskt till en avsättning i en individuell tjänstepensionsförsäkring.

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.**Ersättning styrelse och utskott ¹⁾**

	Styrelse- arvode	Risk- och kapital- utskott	Övriga förmåner	Sociala kostnader ²⁾	Totalt
2021 Tkr					
Styrelsens ordförande					
Anna-Karin Laurell ³⁾	-	-	-	-	-
Styrelsens vice ordförande					
Christoffer Jönsson ⁴⁾	-8	-	-	-3	-11
Christoffer Ahlqvist ⁵⁾	-74	-16	-	-28	-119
Övriga styrelseledamöter					
Tina Nordling ⁵⁾	-57	-	-	-18	-75
Carina Aho Laitinen ^{3) 4)}	-	-	-	-	-
Linn Edström Larsson ^{3) 6)}	-	-	-	-	-
Eva Fredriksson ^{3) 4)}	-	-	-	-	-
Karin George af Klercker ³⁾	-	-	-	-	-
Anders Olson ^{3) 4)}	-	-	-	-	-
Jörgen Nyberg	-65	-	-	-20	-86
Bent Malmsjö ^{3) 5)}	-	-	-	-	-
Annika Nilsson	-82	-	-	-26	-107
Kristina Mårtensson	-65	-16	-	-26	-108
Magnus Karlsson ^{3) 5)}	-	-	-	-	-
Maria Liljedahl ^{3) 5)}	-	-	-	-	-
Mats Davidsson ^{3) 5)}	-	-	-	-	-
Summa ersättning styrelse och utskott	-351	-33	-	-121	-505
2020 Tkr					
Styrelsens ordförande					
Anna-Karin Laurell ³⁾	-	-	-	-	-
Styrelsens vice ordförande					
Christoffer Jönsson	-72	-24	-	-30	-126
Övriga styrelseledamöter					
Sannah Bäcklin ⁷⁾	-24	-16	-	-13	-52
Carina Aho Laitinen ³⁾	-	-	-	-	-
Linn Edström Larsson ³⁾	-	-	-	-	-
Eva Fredriksson ³⁾	-	-	-	-	-
Karin George af Klercker ³⁾	-	-	-	-	-
Anders Olson ³⁾	-	-	-	-	-
Inger Hjärtström ⁸⁾	-8	-	-	-2	-10
Jörgen Nyberg	-64	-	-	-20	-84
Sven Olander ⁸⁾	-8	-	-	-2	-10
Annika Nilsson ⁹⁾	-72	-	-	-23	-95
Kristina Mårtensson ⁹⁾	-72	-	-	-23	-95
Summa ersättning styrelse och utskott	-319	-40	-	-113	-472

¹⁾ Under året utbetalda arvoden

²⁾ Varav inga pensionskostnader

³⁾ Interna ledamöter erhåller inget arvode

⁴⁾ T om mars 2021

⁵⁾ Fr o m april 2021

⁶⁾ Tom sept 2021

⁷⁾ T om aug 2020

⁸⁾ T o m april 2020

⁹⁾ Fr om 2020-04

Arvodensnivåer styrelsen, Tkr

	2021	2020
Sammanträdesarvode per tillfälle ¹⁾	-8	-8

¹⁾ Avser styrelseledamöter exkl. ledamöter som sitter i koncernledningen.

Arvoden till ledamöter i Risk- och kapitalutskott, Tkr

	2021	2020
Sammanträdesarvode per tillfälle	-8	-8

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.

Löner, ersättningar, arvoden och förmåner, Tkr

2021	Grundlön	Övriga förmåner och ersättningar, ¹⁾	Pensionskostnad, ²⁾	Summa	Rörlig ersättning	Avgiftsbestämda pensionskostnader
Vd						
Mia Liblik, t o m 2021-03	-405	-2	-69	-476	-	-
Christoffer Jönsson, fr o m 2021-03	-689	-4	-146	-839	-	-
Andra ledande befattningshavare						
Andra ledande befattningshavare 3 personer varav 3 personer med rörlig ersättning	-1 994	-16	-803	-2 814	-45	
Summa	-3 088	-22	-1 018	-4 128	-45	-
Övriga tjänstemän						
Övriga anställda 65 personer varav 65 personer med rörlig ersättning	-37 004	-511	-6 728	-44 243	-1 122	-1 228
Summa	-40 092	-533	-7 746	-48 371	-1 167	-1 228
2020						
Vd						
Mia Liblik	-1 449	-6	-489	-1 944	-	-
Andra ledande befattningshavare						
Andra ledande befattningshavare 2 personer varav 2 personer med rörlig ersättning	-1 742	-18	-704	-2 464	-	-
Summa	-3 191	-24	-1 193	-4 408	-	-
Övriga tjänstemän						
Övriga anställda 70 personer varav 70 personer med rörlig ersättning	-41 000	-631	-7 989	-49 620	-1 110	-1 066
Summa	-44 191	-655	-9 182	-54 028	-1 110	-1 066

¹⁾Övriga förmåner och ersättningar avser huvudsakligen lunchförmåner.

²⁾Pensionskostnader avser kostnader hänförligt till respektive år.

Jämförelsesiffrorna för 2020 har justerats p g a ändrade redovisningsprinciper gällande beräkning av personalkostnader från och med 1 januari 2021. Tidigare princip innebar att personalkostnaderna redovisades enligt hemvist, den nya principen innebär att personalkostnaderna redovisas utifrån fördelade kostnader. Se Not 1 Redovisningsprinciper, avsnitt 2.4.2.1.

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Principer

Ersättningen till vd utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare. Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive arbetstagarrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Ledamöter som sitter i koncernledningen erhåller inte styrelsearvode i de dotterföretagsstyrelser de sitter i. Övriga Folksamanställda som sitter i styrelser erhåller ett mötesarvode om 0 (0) kronor per styrelsemöte. Externa styrelseledamöter har ett sammanträdesarvode på 8 000 (8 000) kronor vilket betalas ut i samband med bolagsstämman.

Pension

Vd omfattas av den kollektivavtalade tjänstepensionsplanen, KTP. Några ytterligare utestående pensionsförpliktelser för styrelse och vd finns inte.

Avgångsvederlag och liknande förmåner

Inga avtal om avgångsvederlag finns utan Vd har sex månaders uppsägningstid.

Övrig information om ersättningar till anställda enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 2019:23

Under 2021 har det utbetalats 1 090 tusen kronor inklusive särskild löneskatt avseende utfall från belöningsprogrammet för 2020. För räkenskapsåret 2021 har det avsatts 1 503 tusen kronor inklusive särskild löneskatt, för utbetalning under 2022. Belöningsprogrammet är inte föremål för uppskjuten utbetalning.

Räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för avgångsvederlag uppgick till 609 tusen kronor. Räkenskapsårets ackumulerade totalbelopp för avgångsvederlag uppgick till 440 tusen kronor och räkenskapsårets utbetalda avgångsvederlag uppgick till 1 246 tusen kronor. Överenskommelserna om avgångsvederlag har alla haft individuella beslut. I avgångsvederlagen ingår en tidigare anställd i ledande position.

Not 34. Tvister

Det förekommer inte några tvister som i väsentligt avseende kan påverka företagets finansiella ställning.

Not 35. Väsentliga händelser efter balansdagen

Verksamhet och affär

Folksam LO Fondförsäkring kommer under året att utöka samarbetet med Swedbank Robur avseende förvaltningen av fondförsäkringstillgångarna. Med utgångspunkt från balansdagen avser placeringarna i entrélösningen 97 procent av fondförsäkringstillgångarna. Vidare förvaltas cirka 70 procent av entrélösningen av Swedbank Robur men framgent kommer Swedbank Robur förvalta det totala kapitalet i entrélösningen. Flytten omfattar cirka 50 000 miljoner kronor vilket kommer att flyttas från andra fondbolag till Swedbank Robur under 2022. Genom att förvalta hela kapitalet av entrélösningen hos samma kapitalförvaltare kan Folksam LO Fondförsäkring skapa goda förutsättningar i att utveckla och förbättra entrélösningen vilket kommer att gynna våra kunder.

Regelverk

Folksam LO Fondförsäkring har, efter att ha analyserat och jämfört Solvens II-regelverket med regleringen för tjänstepensionsföretag, tagit beslut på styrelsemötet den 17 mars 2022 om att tjänstepensionsregleringen är mest lämplig för företaget. Därmed avser Folksam LO Fondförsäkring under året att omvandlas till ett tjänstepensionsföretag. Styrelsens beslut ska godkännas vid en kommande bolagsstämma i företaget och därefter kommer ansökningshandlingarna skickas in till Finansinspektionen. Omvandlingen är tänkt att ske per 2023-01-01 och bedöms som helhet medföra positiva effekter för företaget.

Beslutet om omvandling till tjänstepensionsföretag motiveras främst utifrån att regleringen är särskilt anpassad för företag som tillhandahåller tjänstepensionsförmåner som har sin grund i kollektivavtal. Vid jämförelse med om företaget i stället fullt ut anpassats mot Solvens II-regelverket, kommer Folksam LO Fondförsäkring att få lägre kapitalkrav, vilket ger en större flexibilitet och bättre marginal såväl vid ett försämrat finansmarknadsläge som vid en ökning av försäkringsrisker.

Med anledning av kriget i Ukraina

Första kvartalet 2022 har präglats av Rysslands invasion av Ukraina och de oroligheter samt geopolitiska spänningar som detta gett upphov till. Folksam LO Fondförsäkring följer löpande utvecklingen och den effekt det rådande läget har på internationella relationer och i förlängningen de finansiella marknaderna.

Folksam LO Fondförsäkring står fortsatt finansiellt starkt med starka nyckeltal. Företagets finansiella styrka möjliggör, även vid turbulens på finansmarknaderna, att med ett långsiktigt perspektiv fortsätta skapa värden för kunderna. Folksam LO Fondförsäkring har inget eget ägande i företag som är noterade i Ryssland. Däremot finns ett indirekt ägande via fonder som omfattar alla utvecklingsmarknader där Ryssland utgör en mindre del. Folksams exponering mot Ryssland och ryska tillgångar är därmed mycket begränsad. På grund av den finansiella oron i Ryssland påverkas handeln i fonder med Rysslandsexponering.

Folksamgruppen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att kris- och kontinuitetsplaner är aktuella och anpassade för en situation med ökad säkerhetspolitisk oro i närområdet.

Not 36. Effekter av ändrade redovisningsprinciper

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder vid övergången till IFRS 9

Tkr	Klassificering	Klassificering	Utgående balans	Ingående balans
	IAS 39 2020-12-31	IFRS 2021-01-01	IAS 39 2020-12-31	IFRS 2021-01-01
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	Identif verkligt värde via RR	Verkligt värde via RR, Obligatoriskt	470 371	470 371
Aktier och andelar	Innehav för handelsändamål	Verkligt värde via RR, Obl/Inneh handelsänd	453	453
Obl och andra ränteb värdep	Identif verkligt värde via RR	Verkligt värde via RR, Obligatoriskt	1 601 979	1 601 979
Obl och andra ränteb värdep	Innehav för handelsändamål	Verkligt värde via RR, Obl/Inneh handelsänd	30	30
Övr. fin placeringstillgångar	Identif verkligt värde via RR	Verkligt värde via RR, Obligatoriskt	384	384
Plac livförsäkr.tagare bär risk	Identif verkligt värde via RR	Verkligt värde via RR, Obligatoriskt	135 487 264	135 487 264
Övriga fordringar	Lån och andra fordringar	Upplupet anskaffningsvärde	104 451	104 451
Kassa och bank	Lån och andra fordringar	Upplupet anskaffningsvärde	407 982	407 982
Övriga upplupna intäkter	Lån och andra fordringar	Upplupet anskaffningsvärde	89 158	89 158
Summa			138 162 072	138 162 072
Finansiella skulder				
FTA livförsäkr.tagare bär risk	Identif verkligt värde via RR	Verkligt värde via RR, Obligatoriskt	135 599 075	135 599 075
Övriga skulder	Övriga finansiella skulder	Upplupet anskaffningsvärde	179 676	179 676
Övriga skulder	Innehav för handelsändamål	Verkligt värde via RR, Obl/Inneh handelsänd	7 025	7 025
Övriga upplupna kostnader	Övriga finansiella skulder	Upplupet anskaffningsvärde	1 086	1 086
Summa			135 786 862	135 786 862

Styrelsen och vd:s underskrifter

Stockholm, det datum som framgår av elektronisk signering

Anna-Karin Laurell
Styrelsens ordförande

Christoffer Ahlqvist

Maria Liljedahl

Magnus Karlsson

Kristina Mårtensson

Karin George af Klercker

Mats Davidsson

Annika Nilsson

Tina Nordling

Jörgen Nyberg

Bent Malmsjö

Christoffer Jönsson
Verkställande direktör

Stockholm, det datum som framgår av elektronisk signering

Ernst & Young AB
Daniel Eriksson
Auktoriserad revisor

Definitioner och begrepp

Aktiefonder

En fond som placerar sitt kapital i aktier och andra aktierelaterade instrument. Avkastningen är i regel starkt kopplad till hur den aktiemarknad där fonden investerar utvecklas.

Direktavkastning, i procent

Kapitalavkastning, intäkter, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med Kapitalavkastning, intäkter menas, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter m m.

ERSB (enligt IORP II)

Ersb utgör förkortning för egen risk- och solvensbedömning. Detta utgör ett tjänstepensionsföretags egen analys av dess risker och kapitalbehov för att driva verksamheten.

Försäkrad

Den person som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare

Den som har ingått försäkringsavtal med ett försäkringsföretag.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader jämte skaderegleringskostnader, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med driftskostnader menas anskaffningskostnader och administrationskostnader.

ICR

Med ICR avses det interna kapitalkravet

ICR-kvot

Med ICR-kvot avses kapitalbas i förhållande till internt kapitalkrav (ICR).

IORP II

De regler som gäller för tjänstepensionsföretag, en typ av företag som driver tjänstepensionsverksamhet på försäkringsområdet och som enbart meddelar tjänstepensionsförsäkringar.

Regleringen för tjänstepensionsföretag utgår från andra tjänstepensionsdirektivet (IORP II), och omfattar bland annat regler för tjänstepensionsföretags ekonomiska ställning och styrka (solvens). Utöver de regler som följer av direktivet, kompletteras regleringen i svensk rätt av bland annat en förstärkt solvensreglering med ett riskkänsligt kapitalkrav (RKK). Reglerna började gälla den 1 december 2019, men lagen blir först tillämplig vid antingen omvandling till tjänstepensionsföretag eller vid bildande av ett helt nytt tjänstepensionsföretag.

Kapitalavkastning

Intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångarna i årets resultat.

Kapitalbas (enligt IORP II)

Kapitalbasen består av eget kapital inklusive obeskattade reserver samt öppet redovisade övervärden i placeringstillgångar. Avdrag görs för immateriella tillgångar och förutbetalda anskaffningskostnader.

I förekommande fall sker avräkning också från kapitalbasen då de försäkringstekniska avsättningarna beräknade för solvensändamål utgör ett högre än motsvarande belopp som finns upptaget i företagens finansiella rapporter samt också för innehav i andra finansiella företag, i det fall företaget inte omfattas av samma gruppbaseade tillsyn med avseende på gruppens solvens.

Kapitalbas (enligt solvens I)

Kapitalbasen består av eget kapital inklusive obeskattade reserver samt uppskjuten skatt i oraliserade vinster och förluster. Avdrag görs för immateriella tillgångar.

Kapitalbas (enligt solvens II)

Kapitalbasen består av primärkapital och tilläggskapital som har godkänts av Finansinspektionen.

I primärkapital ingår följande poster, den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder, inklusive försäkringstekniska skulder samt efterställda skulder. Tilläggskapital är en post som inte ingår i primärkapitalet men som kan krävas in för att täcka förluster.

Konsolideringskapitalet

Konsolideringskapital består av eget kapital inklusive obeskattade reserver samt uppskjuten skatt i oraliserade vinster och förluster.

Minimikapitalkrav (enligt IORP II)

I tjänstepensionsregleringen finns bestämmelser om kapitalkrav för tjänstepensionsinstitut – den s.k. solvensmarginalen. Det kapitalkravet är i svensk rätt genomfört i form av ett minimikapitalkrav (ett minsta kapitalkrav gällande utöver det riskkänsliga kapitalkravet).

Minimikapitalkravet beräknas enligt huvudregeln med utgångspunkt i storleken på de försäkringstekniska avsättningarna, s.k. positiva risksummor och nettodriftskostnaderna. För tilläggförsäkringar gäller att minimikapitalkravet beräknas med utgångspunkt i premiebaser och ersättningsbasen. Minimikapitalkravet får inte understiga en lagstadgad minsta nivå, det s.k. garantibeloppet. Enligt lagen ska kapitalbasen (enligt IORP II) aldrig vara mindre än det högsta av minimikapitalkravet eller garantibeloppet.

Medelantal anställda

Medelantalet anställda beräknas med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterad till en årsarbetstid, exklusive ombud.

Placeringsstillgångar

Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, det vill säga räntebärande värdepapper, aktier och fondandelar.

Premieinkomst

Som premie redovisas frigjord risksumma som uppstår då hela eller delar av fondvärdet tillfaller företaget vid försäkrads dödsfall.

Riskkänsligt kapitalkrav (enligt IORP II)

Det riskkänsliga kapitalkravet (RKK) utgör den minsta storlek på kapitalbasen som krävs för att tjänstepensionsföretaget med 97 procents sannolikhet ska ha tillgångar under kommande tolv månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagarna, de försäkrade och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

RKK-kvot (enligt IORP II)

Med RKK-kvot avses kapitalbas i förhållande till det riskkänsliga kapitalkravet (RKK).

SCR-kvot

Med SCR-kvot avses kapitalbas i förhållande till solvenskapitalkrav.

Solvenskapitalkrav (enligt solvens II)

Solvenskapitalkravet utgör den minsta storlek på det medräkningsbara primärkapitalet som krävs för att försäkringsföretaget med 99,5 procents sannolikhet ska ha tillgångar under kommande tolv månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Solvenskvot

Förhållandet mellan kapitalbas och legalt solvenskrav. I det fall ett försäkringsföretag driver tjänstepensionsverksamhet, gäller under övergångsregleringen att solvensregler enligt Solvens II tillämpas för övrig livförsäkringsverksamhet medan Solvens I tillämpas för tjänstepensionsverksamhet. Då Folksam LO Fondförsäkrings verksamhet väsentligen utgörs av tjänstepensionsverksamhet gäller att solvenskravet är erforderlig solvensmarginal för all dess verksamhet. Vid utgången av 2022 upphör övergångsreglerna, vilket innebär att efter det datumet ska Solvens II regleringen fullt ut tillämpas för all försäkringsverksamhet som drivs i försäkringsföretag. Solvenskravet är RKK för tjänstepensionsföretag.

Solvensmarginal (solvens I)

Solvensmarginalen, eller erforderlig solvensmarginal, är den lägsta nivå som kapitalbasen ska uppgå till enligt solvens I. Den beräknas utifrån verksamhetens art och omfattning.

Totalavkastning, i procent

Kapitalavkastning, intäkter jämte värdeförändringar och realisationsresultat vid försäljning av placeringstillgångar i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med Kapitalavkastning, intäkter menas, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter m.m.

Bolagsbenämningar

Folksam och Folksamgruppen

Folksam och Folksamgruppen omfattar Folksam Liv-koncernen och Folksam Sak-koncernen. I begreppet koncern ingår konsoliderade och ej konsoliderade företag.

Folksam Liv-koncernen

I de finansiella rapporterna används begreppet koncern för att beskriva konsoliderade och ej konsoliderade företag. I koncernens balans- och resultaträkningar med tillhörande noter avses företag som konsolideras. Folksam Liv konsoliderar dotterföretag som står under bestämmande inflytande. Intresseföretag konsolideras och är de företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande. För information om vilka företag som ingår i koncernen se not Aktier och andelar i koncernföretag samt not Aktier och andelar i intresseföretag i årsredovisningen för Folksam Liv.

Folksam Sak-koncernen

I de finansiella rapporterna används begreppet koncern för att beskriva konsoliderade och ej konsoliderade företag.

I koncernens balans- och resultaträkningar med tillhörande noter avses företag som konsolideras. Folksam Sak konsoliderar dotterföretag som står under bestämmande inflytande. Intresseföretag konsolideras och är de företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande. För information om vilka företag som ingår i koncernen se not Aktier och andelar i koncernföretag samt not Aktier och andelar i intresseföretag i årsredovisningen för Folksam Sak.

Folksam Liv-gruppen

Avser den försäkringsgrupp som rapporteras enligt Solvens II-regelverket, för Folksam Liv motsvarar det företag som ingår i Folksam Liv-koncernen det vill säga företag som både konsolideras och ej konsolideras i de finansiella rapporterna.

Folksam Sak-gruppen

Avser den försäkringsgrupp som rapporteras enligt Solvens II-regelverket, för Folksam Sak motsvarar det företag som ingår i Folksam Sak-koncernen det vill säga företag som både konsolideras och ej konsolideras i de finansiella rapporterna. Det som skiljer mellan Folksam Sak-koncern (finansiella rapporter) och Folksam Sak-gruppen (Solvens II) är hur vissa företag konsolideras. Ett företag kan till exempel klassificeras som intresseföretag i de finansiella rapporterna men i Solvens II ingår de inte i gruppen då regelverket i Solvens II innebär en strikt gräns på att innehav mindre än 20 procent inte ingår i gruppen. Sicklaön Bygg Invest konsolideras som intresseföretag i de finansiella rapporterna men ingår inte i gruppen enligt Solvens II utan tas upp som ett externt innehav.